

Gereguleerde informatie in de zin van
het koninklijk besluit van 14 november 2007.

Antwerpen,
28 februari 2019

Persbericht Jaarresultaten 2018

ACKERMANS & VAN HAAREN

- De focus van Ackermans & van Haaren op de versterking van haar kernsectoren vertaalt zich in een mooie stijging van hun resultaten tot 312,4 miljoen euro (2017: 277,0 miljoen euro).
- De nettowinst over het volledige jaar komt uit op 289,6 miljoen euro. De daling in vergelijking tot vorig jaar (302,5 miljoen euro) wordt verklaard door lagere meerwaarden en niet-recurrente elementen.
- Aan de aandeelhouders wordt een verhoging van het dividend per aandeel voorgesteld tot 2,32 euro (+5,5%).

"Ackermans & van Haaren heeft in 2018 volop ingezet op de verdere uitbouw van haar kernsectoren. Dat de resultaatsbijdrage van deze deelnemingen stijgt met 35,4 miljoen euro (+13%) tot een recordniveau van 312,4 miljoen euro, stemt dan ook tot tevredenheid.

Wij hebben doorheen het jaar strategische keuzes gemaakt binnen de portefeuille en onze deelnemingen in Atenor, BDM-Asco en Distriplus verkocht. Dit maakt de mensen en middelen vrij voor nieuwe initiatieven gericht op duurzame groei van Ackermans & van Haaren, zowel binnen de huidige portefeuille als door nieuwe investeringen, zoals de recent aangekondigde nieuwe deelneming in Bioelectric."

Jan Suykens, CEO - Voorzitter van het executief comité

- DEME en CFE realiseren beide een mooie omzetgroei. In combinatie met een meerwaarde die Rent-A-Port heeft gerealiseerd in Vietnam en de eerste bijdrage vanuit de deelneming in het offshore windpark Rentel (via Green Offshore) vertaalt zich dit ook in een stijging met 27,5 miljoen euro van de contributie van **'Marine Engineering & Contracting'** tot 118,1 miljoen euro.

Samenstelling van het geconsolideerd nettoresultaat (deel van de groep)

(€ mio)	2018	2017
■ Marine Engineering & Contracting	118,1	90,6
■ Private Banking	121,3	113,9
■ Real Estate & Senior Care	65,3	54,3
■ Energy & Resources	7,7	18,2
Bijdrage van de kernsectoren	312,4	277,0
Growth Capital	-6,9	-1,3
AvH & subholdings	-13,7	-10,6
Netto meer/minderwaarden en waardeverminderingen	-2,2	17,6
Resultaat voor herwaarderingsmeerwaarden	289,6	282,7
Herwaarderingsmeerwaarden	-	19,8
Geconsolideerd nettoresultaat	289,6	302,5

- Niettegenstaande de onrust op de financiële markten in het vierde trimester van 2018, hebben zowel Delen Private Bank als Bank J.Van Breda & C° commercieel uitstekend gepresteerd. Beide banken dragen in het segment **'Private Banking'** gezamenlijk 121,3 miljoen euro bij tot het groepsresultaat van 2018 (2017: 113,9 miljoen euro).
- De verkoop door de Franse rusthuisgroep HPA van het vastgoed van 14 rusthuizen die door Residalya worden geëxploiteerd, draagt 21,3 miljoen euro bij tot de jaarwinst van AvH en verklaart waarom de bijdrage vanuit **'Real Estate & Senior Care'** het sterke resultaat van 2017 nog overtreft.
- SIPEF en Sagar Cements realiseerden in 2018 allebei een flinke stijging van hun producties. Deze volstaan evenwel niet om de prijsdalingen in 2018 van palmolie (SIPEF) en cement in India (Sagar) op te vangen, hetgeen de daling van de winstbijdrage vanuit **'Energy & Resources'** verklaart.
- De exit uit Distriplus, afgerond in Q4 2018, heeft in totaal voor 30,7 miljoen euro gewogen op het groepsresultaat 2018 van AvH (-12,9 miljoen euro resultaatsbijdrage t.e.m Q3 2018 in **'Growth Capital'** en 17,8 miljoen euro minderwaarde). De gerealiseerde meerwaarden op o.a. de verkoop van de deelnemingen in Atenor (8,7 miljoen euro) en BDM-Asco (6,1 miljoen euro) hebben dit niet volledig kunnen compenseren.
- De daling van de bijdrage afkomstig van niet-recurrente elementen en het ontbreken van de herwaarderingsmeerwaarde die in 2017 moest worden uitgedrukt (19,8 miljoen euro, m.b.t. SIPEF) verklaart waarom het groepsresultaat (289,6 miljoen euro) uiteindelijk lager uitvalt dan de 302,5 miljoen euro van 2017.

Algemene toelichting bij de cijfers

- Het eigen vermogen van AvH (deel groep) is gestegen tot 3.176,5 miljoen euro op 31 december 2018, wat na correctie voor de eigen aandelen in portefeuille overeenstemt met 95,81 euro per aandeel. Per 31 december 2017 bedroeg het eigen vermogen 2.972,2 miljoen euro of 89,70 euro per aandeel. In juni 2018 werd een dividend uitgekeerd van 2,20 euro per aandeel. Inclusief dividend is het eigen vermogen per aandeel AvH over het jaar 2018 dus met 9,3% gestegen.
- Eind 2018 beschikte AvH (inclusief subholdings) over een nettocashpositie van 102,9 miljoen euro, tegenover 80,2 miljoen euro eind 2017. Naast liquide middelen en deposito's op korte termijn bestaat deze positie onder meer uit geldbeleggingen voor 37,2 miljoen euro, eigen aandelen en korte termijnschulden onder de vorm van commercial paper van 24,0 miljoen euro.
- AvH investeerde in 2018 voor 85,7 miljoen euro in de versterking van haar portefeuille, waaronder 25,2 miljoen euro in de publieke kapitaalsverhoging van Leasinvest Real Estate, 7,4 miljoen euro in een verhoging van haar deelneming in SIPEF tot 31,59%, 7,4 miljoen euro in een deelneming van 2,45% in EVS (via kapitaalsverhoging), en 7,5 miljoen euro in financiering aan Green Offshore, het vehikel waarlangs Ackermans & van Haaren en CFE gezamenlijk investeren in de Belgische offshore windparken Rentel (operationeel) en SeaMade (nog in ontwikkeling). Ook werd in september 2018 de laatste schijf betaald van 28 miljoen euro op de verwerving in 2016 van het minderheidsbelang van 26% in Growth Capital-dochter Sofinim.
- AvH & subholdings realiseerden cashopbrengsten van 82,9 miljoen euro uit desinvesteringen, waaronder 26,7 miljoen euro uit de verkoop van de volledige deelneming van 10,53% in Atenor, 17,0 miljoen euro uit de verkoop van haar deelneming (49,5%) in BDM-Asco en 21,5 miljoen euro uit de kapitaalsvermindering die HPA uitkeerde na de verkoop van het vastgoed van 14 rusthuizen geëxploiteerd door Residualya. Conform de afspraken die daarover met CFE waren gemaakt in 2017 naar aanleiding van de overdracht van Van Laere, ontving Ackermans & van Haaren ook nog een nabetaling van 7,8 miljoen euro.
- AvH kocht in 2018 geen eigen aandelen in ter indekking van aandelenopties ten gunste van het personeel. 23.000 eigen aandelen (1,4 miljoen euro) werden daarentegen verkocht als gevolg van het uitoefenen van een gelijk aantal opties. Binnen het kader van de liquiditeitsovereenkomst met Kepler Cheuvreux werden over het volledige jaar 2018 304.867 eigen aandelen gekocht en 300.709 ook weer verkocht. Per saldo resulteerde dit dus in een aankoop van 4.158 eigen aandelen (0,7 miljoen euro).

Kerncijfers geconsolideerde balans

(€ mio)	31.12.2018	31.12.2017
Eigen vermogen (deel van de groep - voor winstverdeling)	3.176,5	2.972,2
Nettothesaurie van AvH & subholdings	102,9	80,2

Dividend

De raad van bestuur stelt aan de gewone algemene vergadering van 27 mei 2019 voor om het dividend per aandeel te verhogen tot 2,32 euro, een stijging met 5,5% ten opzichte van het dividend van 2,20 euro dat werd uitgekeerd in 2018. Dit voorstel komt neer op een totale uitkering van 77,7 miljoen euro.

Vooruitzichten 2019

Ackermans & van Haaren streeft ernaar om haar portefeuille ook in 2019 verder te ontwikkelen, zowel door het versterken van bestaande deelnemingen als door nieuwe investeringen. De groep beschikt daarvoor over ruime financiële middelen, die desgevallend nog kunnen worden aangevuld vanuit verkopen van activa.

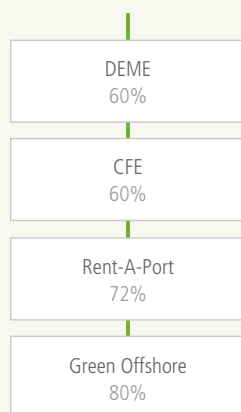
In combinatie met de goede positionering van de kernparticipaties van de groep, ziet de raad van bestuur de resultaten van het jaar 2019 dan ook met vertrouwen tegemoet.

Kerncijfers per aandeel

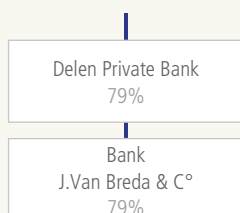
	2018	2017
Aantal aandelen		
Aantal aandelen	33.496.904	33.496.904
Nettoresultaat per aandeel (€)		
Nettoresultaat per aandeel		
Basic	8,74	9,13
Diluted	8,71	9,09
Dividend per aandeel		
Bruto	2,32	2,20
Netto	1,62	1,54
Eigen vermogen per aandeel (€)		
Eigen vermogen per aandeel	95,81	89,70
Evolutie van de koers van het aandeel (€)		
Hoogste (29 augustus)	160,5	156,20
Laagste (27 december)	127,7	125,75
Slot (31 december)	131,8	145,15

Ackermans & van Haaren

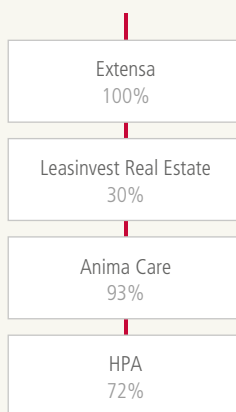
Marine Engineering & Contracting

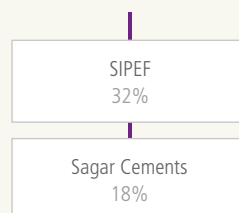
Private Banking

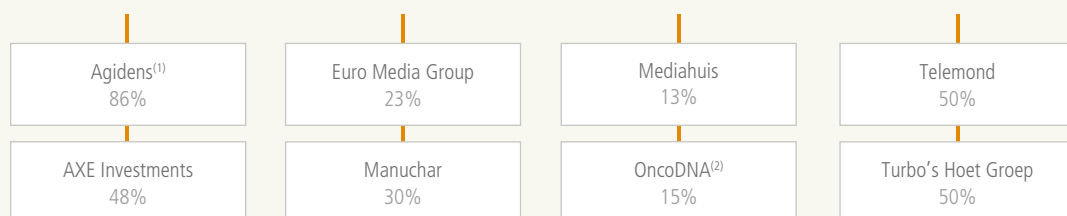
Real Estate & Senior Care

Energy & Resources

AvH & Growth Capital

⁽¹⁾ Inclusief deelneming via AXE Investments

⁽²⁾ Niet geconsolideerd - fully diluted

Marine Engineering & Contracting

Bijdrage tot het geconsolideerd nettoresultaat AvH

(€ mio)	2018	2017
DEME	92,8	94,5
CFE	17,3	17,4
Rent-A-Port	5,3	-4,3
Green Offshore	2,7	-0,2
A.A. Van Laere	-	-16,8
Totaal	118,1	90,6

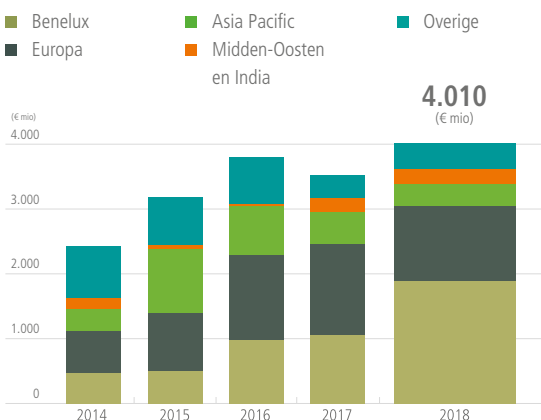
DEME

DEME (AvH 60,4%) realiseerde in 2018 een stijging van de omzet met 12,3%, tot 2.645,8 miljoen euro (2017: 2.356,0 miljoen euro).

Net als in 2017 leverden de activiteiten van de DEME-filialen GeoSea, Tideway, A2Sea en EverSea, die sinds begin 2019 gegroepeerd worden in een nieuwe structuur DEME Offshore, hieraan een substantiële bijdrage.

In Duitsland heeft GeoSea in 2018 het Merkur-project gefinaliseerd en reeds 63 van de 87 funderingen voor het Hohe See-project geïnstalleerd. Ook de werken aan de offshore windparken Hornsea One (VK) en Horns Rev 3 (Denemarken) vorderden goed. Het geheel van de activiteiten ten

DEME: Orderboek

dienste van offshore hernieuwbare energie (ook inclusief baggerwerken, steenstortingen, ...) vertegenwoordigen in totaal 1.216,6 miljoen euro (46% van de totale groepsomzet van DEME), in vergelijking tot 1.138,9 miljoen euro in 2017.

Maar ook de omzet in traditionele baggerwerken steeg in vergelijking tot het vorig jaar met 61,0 miljoen euro tot 882,2 miljoen euro (+7,4%). Het TTP1-project (Tuas Terminal - fase 1) in Singapore nadert haar finale fase en de verdiepingswerken aan de haven van Szczecin in Polen werden opgestart. Onderhoudsbaggerwerken vonden vooral plaats in België, Afrika, Indië en Duitsland.

DEME realiseerde een omzet van 163,4 miljoen euro in haar milieu-activiteiten, een stijging met 11,1 miljoen euro ten opzichte van het jaar voordien. In deze activiteit is er een betwisting met de opdrachtgever Rijkswaterstaat (Nederland) over de uitvoering van het contract Juliana-kanaal. Tenslotte kende DIMCO, gespecialiseerd in watergebonden burgerlijke bouw, een sterke stijging van haar activiteit in Nederland, waar 3 grote projecten van start zijn gegaan: de Rijnlandroute, de sluis van Terneuzen en de A24-Blankenburgverbinding.

In H2 2018 heeft DEME haar economische rechten uitgebreid op de Qatarese vennootschap Middle East Dredging Company (MEDCO) tot 95% (voorheen 44,1%). De deelneming in MEDCO is, met ingang van Q3, dan ook integraal geconsolideerd. Daardoor vervalt ook de nood tot het toelichten van economische (d.w.z. met een proportionele consolidatie van de gezamenlijk gecontroleerde dochterondernemingen) cijfers m.b.t. DEME, zoals dit in voorgaande communicaties nog wel het geval was.

DEME realiseerde een lichte stijging van haar EBITDA tot 458,9 miljoen (2017: 455,5 miljoen euro), wat een EBITDA-marge op omzet oplevert van 17,3%. De impact op de winstgevendheid van de laattijdige oplevering van het kabelinstallatieschip Living Stone en het zelfvarende hefvaartuig Apollo in de eerste jaarhalf werd in de tweede jaarhalf ruimschoots gecompenseerd. Door hogere afschrijvingen als gevolg van

DEME

(€ mio)	2018	2017
Omzet	2.645,8	2.356,0
EBITDA	458,9	455,5
Nettoresultaat	155,6	155,1
Eigen vermogen	1.401,4	1.321,8
Netto financiële positie	-555,8	-285,7

verschillende nieuwe schepen daalde het operationeel resultaat. Het nettoresultaat bleef ongeveer stabiel op 155,6 miljoen euro (2017: 155,1 miljoen euro).

In de loop van 2018 werden volgende belangrijke contracten binnen-gehaald:

- het verdiepen en onderhoudsbaggeren van het Canal Martin Garcia in Uruguay en Argentinië (in joint venture, totale waarde 100 miljoen euro),
- het uitdiepen en verbreden van de vaargeul in Szczecin in Polen over een traject van ongeveer 62 km (in joint venture, totale waarde van het contract: 313 miljoen euro), en
- het contract voor de installatie van 94 funderingen en turbines voor het Orsted Borssele 1 & 2 offshore windmolenpark in Nederland.

In het vierde kwartaal 2018 kon DEME bovendien volgende 3 grote contracten met een totale waarde van ongeveer 1,5 miljard euro toevoegen aan haar orderboek.

- het EPCI-contract voor de ontwikkeling van het offshore windpark Moray East in het Verenigd Koninkrijk. DEME zal instaan voor het ontwerp, het uitwerken, het transport en de installatie van 100 funderingen en voor het transport en de installatie van 3 elektrische substationplatformen,
- het EPCI-contract (ongeveer 500 miljoen euro) voor de funderingen, turbines, offshore substations, inter-array- en exportkabels voor het SeaMade-offshore park (487 MW), 50 km voor de Belgische kust. De werken starten in juni 2019, en
- het contract i.v.m. het ontwerp, de realisatie, het beheer en het onderhoud gedurende 20 jaar van de Blankenburgverbinding in Nederland. Dit project bereikte op 17 oktober 2018 haar 'financial close'. De totale waarde van het project is ongeveer 1 miljard euro, waarvan iets minder dan de helft voor DEME.

Dankzij deze contracten steeg het orderboek van DEME met 13,9% tot 4.010 miljoen euro, tegenover 3.520 miljoen euro eind 2017. Enkel het Fehmarnbelt-project (710 miljoen euro), dat de bouw betreft van 's werelds grootste afgezonken weg- en spoortunnel tussen Denemarken en Duitsland, werd nog niet in dit orderboek opgenomen. De vereiste milieuvergunningen werden inmiddels bekomen, maar kunnen eventueel nog het voorwerp uitmaken van beroepsprocedures.

DEME heeft in 2018 in totaal 441,3 miljoen euro geïnvesteerd in uitvoering van haar ambitieus vlootinvesteringsprogramma, voornamelijk voor de Orion, Spartacus, Living Stone en Apollo. De groep heeft in september een bestelling geplaatst van de twee zelfvarende slijpbakken Bengel en Deugniet (3.500 m³) en van de twee sleepopperzuigers River Thames (2.300 m³) en Meuse River (8.300 m³), ter waarde van 133 miljoen euro. De schepen worden door Royal IHC gebouwd en worden in de vloot verwacht in 2020. Als gevolg van de hierboven vermelde integrale consolidatie van MEDCO neemt DEME sindsdien ook de vloot van MEDCO mee op in haar cijfers. Dit vertegenwoordigt een totaal bedrag van 79,6 miljoen euro. Het betreft voornamelijk de cutterschepen Al Jaraf en Al Mahaar. Daarnaast heeft DEME meer dan 30 miljoen euro geïnvesteerd in participaties en in financieringen aan de concessies van offshore windparken.

De netto financiële schuld van DEME is in de loop van 2018 gestegen tot 555,8 miljoen euro, een stijging met 270,1 miljoen euro tegenover 2017. Deze evolutie is het gevolg van de investeringen in de vernieuwing en de uitbouw van de vloot en van de evolutie van het werkkapitaal van

DEME, dat in de loop van 2018 minder negatief is geworden als gevolg onder meer van het verbruiken van op het einde van 2017 ontvangen vooruitbetalingen. Op de vervaldag in februari 2019 heeft DEME haar obligatielening van 200 miljoen euro terugbetaald.

Zoals eerder aangekondigd is Luc Vandenbulcke (47 jaar, burgerlijk ingenieur) op 1 januari 2019 Alain Bernard opgevolgd als CEO van DEME. Luc Vandenbulcke is al 21 jaar actief binnen de DEME-groep en is de oprichter en CEO van dochterbedrijf GeoSea, één van de snelst groeiende en meest succesvolle activiteiten binnen DEME. Alain Bernard zal zich concentreren op zijn rol als bestuurder van DEME en als voorzitter van DEME Concessions en GSR.

Voor 2019 verwacht DEME een omzet te realiseren van ongeveer dezelfde omvang als die van 2018. Het effect van nieuwe schepen die gedurende een volledig jaar in de vloot meewerken wordt immers verwacht gecompenseerd te worden door het gepland groot onderhoud van het belangrijk installatieschip Innovation. De operationele marge (EBITDA) wordt in 2019 opnieuw verwacht binnen de historische vork van 16% tot 20% te blijven over het volledige jaar.

CFE

CFE (AvH 60,4%) realiseerde een omzet die piekt op 994,9 miljoen euro (inclusief 139,8 miljoen euro omzet afkomstig van de eind 2017 verworven groep Van Laere), tegenover 710,5 miljoen euro in 2017.

CFE Contracting realiseerde in 2018 een omzet van 934,6 miljoen euro (2017: 717,6 miljoen euro) en kende, zoals in 2017, een hoge activiteit in België, in Luxemburg en in Polen. Alhoewel een aantal entiteiten van de divisie Bouw in België een lichte terugval van hun orderboek noteerden tegenover 31 december 2017, nam het orderboek van CFE Contracting toe tot 1.320,3 miljoen euro, vooral in Vlaanderen en in mindere mate in Luxemburg. De verdere integratie van Van Laere en haar filialen in de groep CFE vorderde, zoals verwacht, positief. Een aantal bedrijven uit de Contracting-poot realiseerden in 2018 aanzienlijk hogere operationele resultaten, zoals CFE Polska en VMA Druart (HVAC). De resultaten in Tunesië daarentegen verslechterden opnieuw en wegen voor 6 miljoen euro op de winsten van 2018. CFE Contracting realiseerde een netto-

CFE: Verdeling per pool (excl. DEME)

(€ mio)	Omzet		Nettoresultaat ⁽¹⁾	
	2018	2017	2018	2017
Bouw	692,5	499,8		
Multitechnieken	170,6	155,3		
Spoorinfra	71,5	62,5		
Contracting	934,6	717,6	15,2	15,4
Vastgoedontwikkeling	94,7	10,9	9,3	22,3
Holding, niet-overgedragen activiteiten en eliminaties	-34,4	-18,1	-6,6	-13,7
Totaal	994,9	710,5	17,9	23,9

⁽¹⁾ Inclusief bijdrage van Rent-A-Port en Green Offshore.

DEME - Borkum Riffgrund

CFE - AZ Sint Maarten - Mechelen

resultaat van 15,2 miljoen euro, tegenover 15,4 miljoen euro in 2017. Binnen de pool Vastgoedontwikkeling lanceerde BPI in het verlengde van de succesvolle commercialisering van de residentiële projecten Ernest The Park in Elsene, Erasmus Gardens te Anderlecht en Voltaire in Schaarbeek, nog andere projecten zoals Park West in Brussel, Zen Factory in Lot-Beersel en Grand Poste te Luik. In het Groothertogdom werkte BPI Luxembourg verder aan de projecten Kiem (Kirchberg-plateau) en Fussban in Differdange en verkreeg het de bouwvergunningen voor haar project Livingstone in Luxemburg-Stad. BPI Polska leverde in 2018 twee grote projecten op: Immo Wola in Warschau en de eerste fase van Bulwary Ksiazce in Wroclaw. Eind december 2018 bedroeg het vastgoedbestand 139 miljoen euro (2017: 133 miljoen euro). Het nettoresultaat van deze pool was in 2017 positief vertekend door de meerwaarde op de verkoop van de projecten Kons en Oosteroever. Tot de winst van 2018 van 9,3 miljoen euro (2017: 22,3 miljoen euro) hebben in het bijzonder bijgedragen: de ontwikkelingsprojecten Ernest The Park (Brussel), Kiem (Luxemburg), Erasmus Gardens (Anderlecht) en 2 opgeleverde projecten in Polen, waar winst slechts op het eind van het project kan worden erkend.

De niet-gefilialiseerde activiteiten van CFE vallen in omzet verder terug tot 27 miljoen euro (voor eliminaties). De enige vermeldenswaardige werf die nog aan de gang is, betreft de bouw van het nieuw waterzuiveringsstation Brussel Zuid, waarvan in 2018 de tweede fase naar tevredenheid van de klant kon worden opgeleverd binnen de voorziene termijn. De volledige oplevering zal pas in 2020 plaatsvinden.

CFE heeft in de loop van H2 2018 voor de tegenwaarde van 7,5 miljoen euro betalingen ontvangen op haar openstaande vorderingen op de overheid van Tsjaad van 60 miljoen euro. De modaliteiten van een herfinancieringsvoorstel van de vorderingen die verband houden met het Grand Hotel werden officieel goedgekeurd door de overheid van Tsjaad. Ze wachten nu op validatie door de raad van bestuur van de Afrexim-bank.

Rent-A-Port

De operationele activiteiten van Rent-A-Port (AvH 72,2%) situeerden zich, net als in voorgaande jaren, voornamelijk in Vietnam. Door de grotere beschikbaarheid van terreinen sinds de tweede jaarhelft, konden er dit jaar weer meer worden verkocht dan in 2017. De infrastructuur in de eerste industriële zone, Dinh Vu Industrial Zone, is reeds grotendeels ontwikkeld.

Bovendien is eind 2018 de vennootschap Deep C Green Energy, die instaat voor de elektriciteitsdistributie op Dinh Vu Industrial Zone (Vietnam), voor 50% verkocht aan de grote Japanse energiemaatschappij Tepco, met een aanzienlijke meerwaarde voor gevolg.

In Oman is de infrastructuur nog onvoldoende uitgebouwd om een kritische massa aan klanten te kunnen bedienen. De infrastructuurwerken aan de haven van Duqm vorderen echter goed.

Begin 2019 hebben AvH en CFE elk bijkomend 5% van het kapitaal van Rent-A-Port overgekocht van de mede-oprichters, waardoor zij nu samen 100% van het kapitaal van deze vennootschap bezitten.

Green Offshore

De bouwactiviteiten aan het offshore windenergiepark van Rentel werden in 2018 met succes afgerond. Zoals verwacht werd de eerste hernieuwbare stroom uit dit windpark medio 2018 in het Belgische net geïnjecteerd. Eind 2018 was het windpark volledig operationeel als Belgische elektriciteitscentrale (309 MW) op zee. Via Green Offshore, dat een 50/50 investeringsvehikel is van AvH en CFE, heeft AvH een participatie (transitief) van 10,03% in Rentel en van 7,02% in SeaMade.

Dankzij een aangepast wetgevend kader dat eind 2017 door de federale regering werd goedgekeurd, kon de ontwikkeling van de offshore windparken Mermaid en Seastar versneld worden. In de loop van 2018 werden Mermaid en Seastar dan samengevoegd onder SeaMade NV (58 windturbines, 487 MW) en in december 2018 heeft SeaMade haar 'financieel close' bereikt.

Rentel en SeaMade zullen samen hernieuwbare energie leveren aan 700.000 huishoudens, wat een reductie van 1.200.000 ton CO₂-uitstoot op jaarbasis mogelijk maakt.

Private Banking

Bijdrage tot het geconsolideerd nettoresultaat AvH

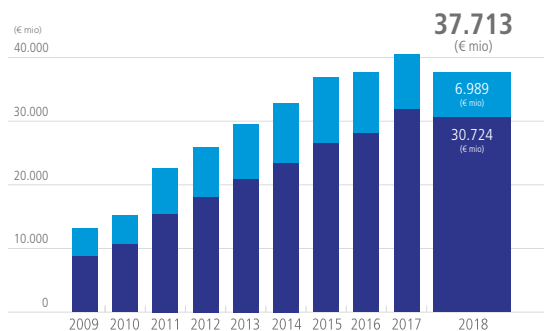
(€ mio)	2018	2017
FinAx/Finaxis	-0,4	-0,9
Delen Private Bank	88,5	83,3
Bank J.Van Breda & C°	33,2	30,8
BDM-Asco	-	0,7
Totaal	121,3	113,9

De gecombineerde door het cliënteel toevertrouwde vermogens van Delen Private Bank en Bank J.Van Breda & C° bedroegen 45,4 miljard euro per 31 december 2018, tegenover 47,8 miljard euro per 31 december 2017. Deze daling met 5% is volledig toe te schrijven aan de negatieve ontwikkeling van de financiële markten in Q4 2018.

Op verzoek van de Nationale Bank van België werd de structuur van het aandeelhouderschap van Delen Private Bank en Bank J.Van Breda & C° vereenvoudigd, zonder de modaliteiten te wijzigen van het partnership tussen Ackermans & van Haaren enerzijds en de familie Delen anderzijds. AvH heeft, via 100% dochtervennootschap FinAx, een rechtstreekse 78,75% deelneming in beide banken in plaats van voordien via een gezamenlijke holdingstructuur Finaxis. Promofi (familie Delen) participeert rechtstreeks ten belope van 21,25% in Delen Private Bank en Bank J.Van Breda & C°.

Delen Private Bank: Geconsolideerd beheerd vermogen

- Discretionair beheer
- Bewaring en adviesbeheer

Delen Private Bank

De vermogens onder beheer van Delen Private Bank (AvH 78,75%) bereikten op het einde van 2018 geconsolideerd (Delen Private Bank, JM Finn, Oyens & Van Eeghen) een niveau van 37.713 miljoen euro (eind 2017: 40.545 miljoen euro).

Delen Private Bank: Beheerd vermogen

(€ mio)	2018	2017
Delen Private Bank	27.673	29.410
JM Finn	9.563	10.475
Oyens & Van Eeghen	476	660
Totaal	37.713	40.545

Ondanks een organische netto-aangroei van het beheerd vermogen van zowel bestaande als nieuwe particuliere klanten, daalde het beheerd vermogen als gevolg van de daling van de koersen op de aandelenmarkten in het vierde kwartaal van 2018. Ook tijdens dit moeilijke beursklimaat bleef de instroom van kapitalen naar Delen Private Bank in 2018 aanzienlijk. In de eerste jaarheft lag deze instroom in België zelfs op recordniveau, en bestond bijna uitsluitend uit discretionair vermogensbeheer. De recent geopende nieuwe zetels in Knokke, Leuven, Kempen en Namen droegen bij tot de steeds sterkere inflow vanuit de regionale zetels van Delen Private Bank, net zoals de succesvolle samenwerking met het netwerk van Bank J.Van Breda & C°. Bij JM Finn droeg ook de koersevolutie van het Britse pond ten opzichte van de euro (-0,8%) bij tot een daling. In Nederland werd het vermogensbeheer voor institutionelen afgestoten, met een vermindering van 165 miljoen euro beheerde vermogens voor gevolg.

Delen Private Bank

(€ mio)	2018	2017
Brutobedrijfsopbrengsten	384,3	366,9
Nettoresultaat	112,4	105,8
Eigen vermogen	742,9	678,8
Beheerd vermogen	37.713	40.545
Core Tier1-kapitaalratio (%)	30,9	29,3
Cost-income ratio (%)	55,3	53,7

Delen Private Bank

Bank J.Van Breda & C°

Aangezien de daling van de beheerde vermogens zich slechts in het vierde kwartaal voordeed, stegen de geconsolideerde brutobedrijfsopbrengsten van Delen Private Bank in 2018 met 4,7% tot 384,3 miljoen euro. De groei van Delen Private Bank brengt echter investeringen met zich mee, met name in IT en commercieel personeel. Het tempo van de aanwervingen en kostenstijgingen vertraagde wel in de laatste maanden van het jaar. Bij JM Finn is de toename van de kosten in lokale munt eveneens te verklaren door hogere personeelskosten en een stijging van de uitgaven voor marketing en IT. De cost-income ratio steeg licht in vergelijking met 2017 en bedroeg 55,27% (44,7% bij Delen Private Bank, 85,43% bij JM Finn). De nettowinst nam in 2018 toe tot 112,4 miljoen euro (tegenover 105,8 miljoen euro in 2017), inclusief de bijdrage van JM Finn ten belope van 7,3 miljoen euro.

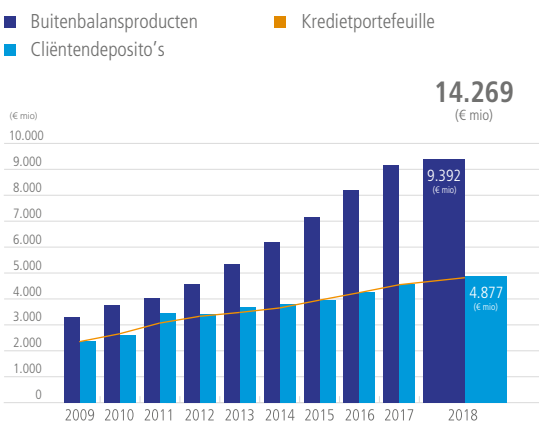
Het geconsolideerd eigen vermogen van Delen Private Bank bedroeg 742,9 miljoen euro op 31 december 2018 (tegenover 678,8 miljoen euro eind 2017). De Core Tier1-kapitaalratio van 30,9% ligt opnieuw ruim boven het sectorgemiddelde.

René Havaux volgt vanaf 31 maart 2019 Paul De Winter op als voorzitter van het directiecomité van Delen Private Bank. Samen met Jacques Delen en Paul De Winter, ligt ook René Havaux mee aan de basis van de succesvolle strategie van discretionair vermogensbeheer en patrimoniaal advies voor hoofdzakelijk privé-cliënteel.

Bank J.Van Breda & C°

In 2018 zette Bank J.Van Breda & C° (AvH 78,75%) een recordresultaat neer. Het door cliënten belegd vermogen groeide met 526 miljoen

Bank J.Van Breda & C°: Door cliënten belegd vermogen

Bank J.Van Breda & C°

(€ mio)	2018	2017
Bankproduct	143,8	141,4
Nettoresultaat	42,2	39,1
Eigen vermogen	549,8	538,7
Buitenbalansproducten	9.392	9.177
Cliëntendeposito's	4.877	4.566
Kredietportefeuille	4.797	4.529
Core Tier1-kapitaalratio (%)	13,6	14,2
Cost-income ratio (%)	61,0	59,1

euro (+4%) tot 14,3 miljard euro, waarvan 9,4 miljard euro buitenbalansproducten (+2%) en 4,9 miljard euro cliëntendeposito's (+7%). Dit bevestigt het vertrouwen van de cliënten in de bank. Hiervan is 5,6 miljard euro toevertrouwd aan Delen Private Bank in vermogensbeheer. De totale kredietportefeuille steeg met 6% tot 4,8 miljard euro. De waardeverminderingen op kredieten bedroegen 0,05% van de gemiddelde kredietportefeuille of 2,4 miljoen euro. Dit voorzichtig beleid heeft echter gezinszins een rem gezet op de kredietproductie.

Ondanks een uitdagende rente- en marktgeving leidt de groei in commerciële volumes tot een 2% toename in bankproduct tot 144 miljoen euro. De kosten stegen met 5% tot 88 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van toekomstgerichte investeringen in commerciële slagkracht, IT en de lancering van Bank de Kremer. Hoewel de cost-income ratio van 59% tot 61% stijgt, behoort Bank J.Van Breda & C° tot de meer performante Belgische banken. De geconsolideerde nettowinst steeg met 8% tot 42,2 miljoen euro (39,1 miljoen euro in 2017).

Het eigen vermogen (deel van de groep) steeg van 539 miljoen eind 2017 naar 550 miljoen euro eind 2018. Deze groei van het eigen vermogen maakt het mogelijk het ritme van de commerciële groei verder te zetten zonder in te boeten op een gezonde hefboom, de belangrijkste bescherming van de depositohouders. De solvabiliteit uitgedrukt als eigen vermogen op activa (leverage of hefboomratio) bedroeg 8,6%, een veelvoud van de vereiste 3% onder Basel III.

In juni werd Bank de Kremer gelanceerd. Deze divisie van Bank J.Van Breda & C° focust zich op vermogensbegeleiding voor particulieren. Met de app van Bank de Kremer kan iedereen zijn vermogen in kaart brengen en inzicht krijgen in zijn financiële toekomst.

Real Estate & Senior Care

Bijdrage tot het geconsolideerd nettoresultaat AvH

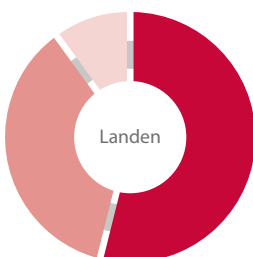
(€ mio)	2018	2017
Leasinvest Real Estate	11,9	14,9
Extensa Group	27,2	29,9
Anima Care	4,7	4,4
HPA	21,5	5,1
Totaal	65,3	54,3

Leasinvest Real Estate

Leasinvest Real Estate (LRE, AvH 30,0%) sloot 2018 af met een nettoresultaat (deel groep) van 38,2 miljoen t.o.v. 47,5 miljoen euro eind 2017. Deze daling is voornamelijk te verklaren door een lager herwaarderingsresultaat op het vastgoed, dat in 2017 enkele eenmalige positieve effecten bevatte.

Eind 2018 overschreed de reële waarde ('fair value') van de geconsolideerde vastgoedportefeuille, inclusief de projectontwikkelingen, voor het eerst de grens van 1,0 miljard euro (tegenover 903,0 miljoen euro per eind 2017). In 2018 heeft LRE diverse gebouwen verworven: het kantoorgebouw Montoyer 14 in Brussel (investering van 11,4 miljoen euro), 2 bijkomende kantoorgebouwen in het EBBC Business Park (investering van 64,1 miljoen euro) vlakbij de luchthaven van Luxemburg en het iconisch gebouw Hangar 26/27 op het Eilandje te Antwerpen (oppervlakte van 9.370 m², investering van 22,6 miljoen euro). De kantoorgebouwen Treessquare en Montoyer 63 werden in 2018 (voorlopig) opgeleverd. Inclusief de participatie van 10% in GVV Retail Estates bereikte de reële waarde van de portefeuille per eind 2018 1,1 miljard euro.

LRE: Vastgoedportefeuille (% op basis van de reële waarde)

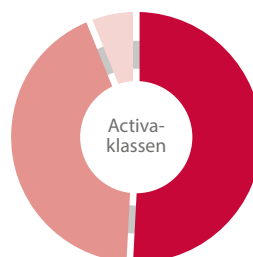
LU	54%	17 gebouwen
B	36%	10 gebouwen
AU	10%	3 gebouwen

Het huurrendement bedroeg 6,45% eind 2018 tegenover 6,44% eind 2017. De huurinkomsten zijn licht afgenomen tot 56,2 miljoen euro (2017: 56,9 miljoen euro) wegens de verkoop van de Zwitserse portefeuille en 5 logistieke panden in België in de loop van 2017, die niet volledig gecompenseerd werd door huurinkomsten uit de in 2017 verworven panden in Luxemburg en Oostenrijk. Bovendien vonden de meeste acquisities van gebouwen in 2018 pas plaats in de tweede jaarhelft, waardoor zij slechts beperkt tot de resultaten 2018 hebben bijgedragen. Belangrijker is dat 'like-for-like' de huurinkomsten wel stijgen met 1,7 miljoen euro. De totale bezettingsgraad bedroeg 94,26% tegenover 94,80% einde 2017.

De kapitaalverhoging van 4 oktober 2018 ten belope van 84 miljoen euro had een positieve impact op de balans en op de schuldgraad. Op het jaareinde 2018 bedroeg het eigen vermogen (aandeel groep) 476 miljoen euro (2017: 382 miljoen euro). De schuldgraad is hierdoor gedaald tot 53,53% (57,14% per eind 2017). AvH heeft haar volledige rechten in deze kapitaalverhoging uitgeoefend en zo in totaal 25 miljoen euro bijkomend geïnvesteerd in LRE.

LRE: Vastgoedportefeuille

	2018	2017
Vastgoedportefeuille reële waarde (€ mio)	1.037,1	903,0
Huurrendement (%)	6,45	6,44
Bezettingsgraad (%)	94,26	94,80

	51%	Kantoren
	43%	Retail
	6%	Logistiek

Leasinvest Real Estate - Hangar 26/27 - Antwerpen

Extensa - Tour & Taxis - Gare Maritime - Brussel (artist impression)

Extensa

Het nettoresultaat van Extensa Group (AvH 100%) over 2018 haalde zich op hoog niveau: 27,2 miljoen euro in 2018 tegenover 29,9 miljoen euro in 2017.

Op Tour & Taxis in Brussel werd in november 2018 de bouwvergunning voor de 'Gare Maritime' afgeleverd. Inmiddels verloopt de renovatie van dit oude treinstation volgens plan en zal de ruimte met gemengde bestemming (horecazaken, themawinkels, cultuur en entertainment) in 2020 worden geopend. Er werden ook bouwvergunningen afgeleverd voor een ondergrondse parkeergarage (900 auto's) en verschillende residentiële gebouwen (waaronder een woonzorgcentrum met ongeveer 200 bedden en 250 appartementen). De bouwwerken en de verkoop van het Riva-project (139 appartementen) verlopen goed, net als de voorbereidende afbraakwerken voor de nieuwe Picard-brug. De bovenste verdiepingen van het Hôtel de la Poste zijn in hun oude glorie hersteld en worden vanaf het tweede kwartaal 2019 in gebruik genomen als vergadercentrum. Ten slotte heeft Extensa een bouwvergunning aangevraagd om het voormalige douanegebouw Hôtel des Douanes op de site om te bouwen tot een hotel met 100 kamers.

Op de Cloche d'Or-site (Luxemburg) is 97% van het woonproject 'ilôt A' (909 appartementen) inmiddels verkocht. De oplevering van de laatste appartementen is gepland voor 2020. Ondertussen is ook de voorverkoop van een nieuw woonproject 'ilôt D' (162 eenheden in fase 1) met succes van start gegaan. Het aan Alter Domus verhuurde kantoorgebouw (10.000 m²) werd in oktober 2018 verkocht aan internationale investeerders. Het nieuwe hoofdkantoor van Deloitte Luxemburg werd in januari 2019 opgeleverd en verkocht. Verschillende andere kantoorprojecten zijn in ontwikkeling, zoals de gebouwen 'Bijou' (6.021 m²) en 'Spaces' (4.261 m²) en een nieuw hoofdkantoor voor Intesa Sanpaolo (10.829 m²).

Anima Care

Anima Care (AvH 92,5%) realiseerde in 2018 een omzet van 84,3 miljoen euro. De toename met 9,1 miljoen euro (+12%) t.o.v. 2017 was zowel te danken aan een verbetering van de omzet van de bestaande residenties, als aan een uitbreiding van de perimeter. De impact van de tijdelijke capaciteitsvermindering te Aalst en Berlare als gevolg van de uitbreidings- en verbouwwerken werd gecompenseerd door betere resultaten in de andere sites. De EBITDAR nam toe tot 18,3 miljoen euro (2017: 16,1 miljoen euro), en de nettowinst tot 5,1 miljoen euro in 2018 (2017: 4,8 miljoen euro).

In 2018 werd opnieuw intensief geïnvesteerd in de ontwikkeling van een kwaliteitsvol zorgaanbod. Zo verwierf Anima Care begin 2018 het woonzorgcentrum Ark van Noé met 57 rusthuisbedden in exploitatie te Grote-Spouwen (Bilzen). De uitbreidingsnieuwbouw met 30 bedden herstelverblijf te Aalst werd in oktober 2018 in gebruik genomen. Daarnaast worden er grondige verbouwwerken uitgevoerd in Kruienberg (Blerare), kreeg Anima Care de langverwachte bouwvergunning voor de ontwikkeling van een zorgcentrum (197 rusthuisbedden, 80 assistentiewoningen) op Tour & Taxis en werd een overeenkomst getekend voor de bouw van een nieuw zorgcentrum (150-tal bejaarden) te Braine-L'Alleud.

In Berlare heeft Anima Care (voor de eerste keer) het vastgoed van een goed functionerend rusthuis verkocht en terug gehuurd voor de lange termijn. Deze transactie, die slechts beperkte impact heeft op de resultaten van 2018 aangezien de gerealiseerde meerwaarde van 7,5 miljoen euro over 25 jaar gespreid zal worden erkend, heeft Anima Care wel de bevestiging geleverd van de significante latente meerwaarde die op haar vastgoedpatrimonium rust. Deze transactie laat in ieder geval toe om de lopende projecten van Anima Care te financieren zonder beroep te moeten doen op verdere kapitaalinjecties vanwege de aandeelhouders.

Anima Care heeft per 31 december 2018 2.097 bedden in uitbating: 1.785 rusthuisbedden, 107 bedden herstelverblijf en 205 assistentiewoningen, verspreid over 21 zorgcentra (9 in Vlaanderen, 8 in Brussel, 4 in Wallonië).

HPA

HPA (AvH 71,7%) realiseerde in 2018 een omzet van 120,3 miljoen euro, een stijging met 5% in vergelijking met 2017. Deze evolutie is te danken aan een uitbreiding van de perimeter met één nieuwe residentie (Château Vacquey) en de continue commerciële inspanningen. De EBITDAR steeg tot 57,9 miljoen euro, inclusief de meerwaarde gerealiseerd op de verkoop van vastgoed. Het nettoresultaat bedroeg 30,0 miljoen euro (2017: 7,1 miljoen euro).

Begin juli 2018 heeft HPA het vastgoed van 14 van haar woonzorgcentra verkocht aan de Franse vastgoedgroep Icade Santé. HPA's dochtervereniging Residalya blijft huurder en uitbater van deze woonzorgcentra. De transactie waardeert de betrokken activa op 189 miljoen euro en levert AvH een meerwaarde (deel groep) op van 21,3 miljoen euro. HPA heeft een kapitaalvermindering doorgevoerd in Q4 2018, zodat deze transactie zich voor AvH ook in cashopbrengsten heeft vertaald.

Eind 2018 telt het netwerk van HPA 2.647 bedden, verspreid over 35 residenties.

Energy & Resources

Bijdrage tot het geconsolideerd nettoresultaat AvH

(€ mio)	2018	2017
SIPEF	7,8	15,9 ⁽¹⁾
Sagar Cements	-0,1	0,4
Oriental Quarries & Mines	-	-0,2
NMP	-	2,1
Totaal	7,7	18,2

⁽¹⁾ Exclusief € 19,8 mio niet-recurrente herwaarderingsmeerwaarde, die in het overzicht op pag 2 afzonderlijk wordt gerapporteerd.

Dat heeft voor gevolg dat SIPEF de eerder aangekondigde verhoging van de producties met 9% niet realiseerde.

Door hoge voorraden van plantaardige oliën in de markten en de onzekerheid die werd veroorzaakt door geopolitieke spanningen, daalde de palmolieprijs in de tweede jaarhelft tot een laagtepunt van 460 USD per ton.

Door de hogere volumes die verkocht werden aan substantieel lagere prijzen daalde de omzet van palmolie met 13,7%. Ook de andere producten (rubber, bananen en thee) kenden een daling van de omzet. De depreciatie van de lokale munten heeft wel toegelaten om de productiekosten onder controle te houden. Het nettoresultaat, voor de meerwaarde op de verkoop van BDM-Asco, bedroeg 22,7 miljoen USD tegenover 64,5 miljoen USD in 2017. Inclusief deze meerwaarde van 7,4 miljoen USD was het nettoresultaat 30,1 miljoen USD.

SIPEF

SIPEF (AvH 31,59%) produceert duurzame en traceerbare palmolie die gecertificeerd is volgens de voorschriften van RSPO. De andere producten van SIPEF (rubber, bananen en thee) zijn gecertificeerd door The Rainforest Alliance. AvH heeft door aankopen van aandelen op de beurs haar deelneming verhoogd van 30,25% in het begin van het jaar tot 31,59% op jaareinde.

SIPEF realiseerde in 2018 een stijging van haar totale palmolieproductie met 6,3% tot 351.757 ton (2017: 330.958 ton). Hiermee werd de kaap van de 350.000 ton dus voor het eerst overschreden. De eigen productie kwam uit op 290.441 ton, een stijging met 6,7%. Nochtans bleef de productie in het vierde kwartaal een heel stuk onder de verwachtingen, als gevolg van overvloedige regenval in Sumatra.

SIPEF: Productie

(Ton) ⁽¹⁾	2018	2017
	351.757	330.958
	7.982	8.179
	2.422	2.402
	27.788	29.772

⁽¹⁾ Eigen + uitbested

SIPEF

(USD mio)	2018	2017
Omzet	275,3	321,6
EBIT	50,1	90,3
Nettoresultaat	30,1	139,7 ⁽¹⁾
Eigen vermogen	644,5	634,6
Netto financiële positie	-121,4	-83,7

⁽¹⁾ Inclusief USD 75,2 mio herwaarderingsmeerwaarde acquisitie PT Agro Muko

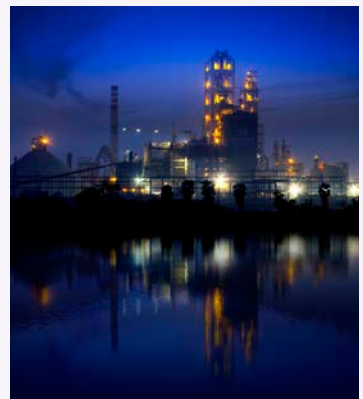
De overname van Dendymarker in 2017 en de bijkomende concessies in Musi Rawas in 2018 zullen ertoe leiden dat SIPEF over 5 jaar bijna 100.000 hectare zal exploiteren, waarvan er vandaag reeds meer dan 80.000 hectare zijn geplant.

SIPEF - Volgroeide palmbomen

SIPEF - Rubberplantage

Sagar Cements

Sagar Cements

Sagar Cements (AvH 17,57%) heeft haar omzet met meer dan 17% verhoogd, van 9,8 miljard INR (132 miljoen euro) in 2017 tot 11,5 miljard INR (142 miljoen euro) in 2018. Deze omzetstijging is te danken aan de capaciteitsuitbreiding van de maalinstallatie in Vizag (van 0,3 miljoen ton naar 1,5 miljoen ton) en aan de verhoging van de capaciteitsbezetting. Sagar kon weliswaar de negatieve impact van historisch lage verkoopprijzen slechts gedeeltelijk compenseren door het handhaven van stabiele kosten/ton. Dit werd mogelijk gemaakt door verdere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie, waaronder de ingebruikname van een 6 MW warmterecuperatiesysteem en de verdere vermindering van de gemiddelde transportafstanden tot 285 km na de overname van de BMM- en Vizag-centrales. Het nettoresultaat bedroeg -0,1 miljoen euro (2017: 2,5 miljoen euro).

In januari 2019 kondigde Sagar haar plannen aan om haar cementproductiecapaciteit verder uit te breiden tot 8,25 miljoen ton per jaar, door de bouw van een 1,5 miljoen ton maalstation in Oost-India (Orissa) en een 1 miljoen ton cementfabriek in Centraal-India (Madya Pradesh). Deze uitbreiding zal gefinancierd worden door een mix van schulden en een preferentiële toekenning van converteerbare warrants voor een bedrag van 2,26 miljard INR (28 miljoen euro). Dit past in de strategie van Sagar Cements om haar capaciteit tegen 2025 te verhogen tot 10

miljoen ton en haar markt bereik verder uit te breiden naar regio's met een sterk groeipotentieel. AvH zal deelnemen aan de preferentiële toewijzing op 50/50-basis, waardoor het belang van AvH na afloop van de operatie zal verhogen tot 21,85%. Dit vertegenwoordigt een bijkomende investering van 14 miljoen euro.

AvH & Growth Capital

Bijdrage tot het geconsolideerd nettoresultaat AvH

(€ mio)	2018	2017
Bijdrage van de deelnemingen	-6,9	-1,3
AvH & subholdings	-13,7	-10,6
Netto meer/minderwaarden en waardeverminderingen	-2,2	17,6
AvH & Growth Capital	-22,8	5,7

Agidens (AvH 86,3%, incl. indirecte deelneming via AXE Investments) realiseerde in 2018 een stijging van de omzet met 16% tot 82,6 miljoen euro en een nettoresultaat van -5,0 miljoen euro (2017: -0,4 miljoen euro). 2018 was een heel uitdagend jaar vanwege de grote impact van één verlieslatend project in Nederland dat in 2019 zal opgeleverd worden. Het orderboek blijft goed gevuld en bedroeg ongeveer 50 miljoen euro eind 2018.

Bij **AXE Investments** (AvH 48,3%) bepaalden de resultaten van de participatie in het IT-bedrijf Xylos samen met de huurinkomsten van het Ahlers-gebouw het jaarresultaat (0,2 miljoen euro) van de investeringsmaatschappij.

Euro Media Group (EMG, AvH 22,5%) realiseerde in een druk sportjaar 2018 (met o.a. omzet op producties op de Olympische Winterspelen in Zuid-Korea en Wereldbeker Voetbal in Rusland) een omzet van 306,6 miljoen euro (2017: 304,2 miljoen euro). Onder leiding van een uitgebreid management heeft EMG in 2018 een EBITDA gerealiseerd van 55,4 miljoen euro (2017: 55,0 miljoen euro) en een nettowinst van 0,8 miljoen euro (2017: -4,6 miljoen euro). EMG speelt volop in op de technologische vernieuwing in de sector van televisieproducties (zowel UHD technologie als geautomatiseerde producties) en op de consolidatietrend in de sector. Zo heeft EMG op 14 februari 2019 de acquisitie aangekondigd van Telegenics, een belangrijke UK-speler.

Bij **Manuchar** (AvH 30,0%) hebben de kernactiviteiten van de groep een sterk jaar achter de rug (18,2 miljoen USD positieve bijdrage). Naast de verkoop van chemicaliën hebben vooral de trading van staal, plastics en papier daartoe sterk bijgedragen. Het jaar 2018 werd echter afgesloten met een negatief resultaat voor de groep (-10,6 miljoen USD, 2017: 0,2 miljoen USD) als gevolg van aanzienlijke waardeverminderingen op de productievestiging van natriumsulfaat in Mexico (28,8 miljoen USD negatieve bijdrage). Deze productie werd in mei 2018 stopgezet en de resterende boekwaarde werd naar geschatte realisatiewaarde teruggebracht.

Mediahuis (AvH 13,2%) realiseerde in 2018 een geconsolideerde omzet van 819,2 miljoen euro en een nettoresultaat van 28,3 miljoen euro (2017: 14,9 miljoen euro). Telegraaf Media Groep, dat sinds begin 2018 voor 100% in handen van Mediahuis is, leverde een significante bijdrage aan de groei van het resultaat van de groep. Daarnaast zette Mediahuis grote stappen op het vlak van de digitale transformatie, zoals door de investering in Wayne Parker Kent (verhoging participatie van 16,5% tot 100%, closing in Q1 2019) en het samenvoegen van Zimmo en Hebbes tot één vastgoedplatform: Zimmo. Op audiovisueel vlak sloot Mediahuis een overeenkomst met Telenet voor de verkoop van haar 30%-participatie in De Vijver Media, het bedrijf achter de zenders VIER, VIJF en ZES en het productiehuis Woestijnvis. De goedkeuring van deze transactie door de Belgische mededingingsautoriteit wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2019.

Telemond Groep (AvH 50,0%) realiseerde in 2018 een omzetstijging van 22% dankzij een sterke marktgroei en een verdere diversificatie van producten. De recordvolumes in de hjssector hebben de dochterondernemingen Teleskop en Montel tot wereldmarktleiders in hun segment gemaakt. Ook Teleyard, dat zich eerder richt op de maritieme sector, groeide het afgelopen jaar met 25% en kon ondanks moeilijke marktomstandigheden haar winstgevendheid aanzienlijk verbeteren. Henschel Engineering Automotive heeft de opstartfase van de nieuwe Crafter-productlijn, die in 2018 een moeilijke opstartfase kende, afgerond en gestabiliseerd. De groep boekte een nettowinst van 4,1 miljoen euro (2017: 2,5 miljoen euro).

Turbo's Hoet Groep (THG, AvH 50,0%) werd in 2018 aangesteld als importeur voor Ford Trucks voor Rusland en werd door DAF verkozen tot 'Overall Best Performing Dealer 2018'. De groep opende nieuwe servicepunten te Erembodegem en in het Groothertogdom Luxemburg. De leasing- en rentingvloot groeide eveneens opnieuw aan tot in totaal 4.507 stuks. Dankzij haar volgehouden inspanningen en aanwezigheid in Oost-Europa (Bulgarije, Rusland, Wit-Rusland, Roemenië) realiseerde Turbo's Hoet Groep voor het derde jaar op rij een belangrijke groei van de omzet tot 532,7 miljoen euro (14%). Niettegenstaande een ongunstige ontwikkeling van wisselkoersen in Q4 2018, werd toch een nettowinst gerealiseerd van 10,1 miljoen euro (2017: 9,7 miljoen euro).

Eind 2018 heeft AvH een participatie van 2,45% genomen in **EVS**, marktleider in live videotechnologie voor televisie-uitzendingen, voor een bedrag van 7,4 miljoen euro.

Turbo's Hoet Groep

Mediahuis

Telemond

Netto meer/minderwaarden en waardeverminderingen

Begin maart 2018 heeft AvH een overeenkomst gesloten m.b.t. de verkoop van haar belang van 10,53% in **Atenor** aan de overige referentie aandeelhouders, bestaande uit Stéphan Sonnevile, 3D, Luxepart en Alva. De transactie werd in Q2 2018 afgerond aan 45 euro per aandeel. Dit leverde AvH een totale opbrengst op van 26,7 miljoen euro en een meerwaarde van 8,7 miljoen euro.

In juni 2018 hebben AvH en SIPEF de verkoop afgerond, die reeds einde 2017 was aangekondigd, van de verzekeringsgroep **BDM-Asco** aan het Amerikaanse beursgenoteerde Navigators Group, Inc. AvH realiseerde op de verkoop van haar belang een meerwaarde van 6,1 miljoen euro.

In oktober heeft Sofinim haar 50%-participatie in **Distriplus**, eigenaar van de merken Di en Planet Parfum, aan Groupe Jacques Bogart verkocht. Deze Franse groep noteert op de beurs van Parijs en is gespecialiseerd in de ontwikkeling, productie en verkoop van parfums en luxe cosmetica. Inclusief de negatieve resultaatsbijdrage over de eerste 9 maanden van het jaar (-12,9 miljoen euro) heeft Distriplus voor 30,7 miljoen euro gewogen op de groepsresultaten van 2018.

Gebeurtenissen na balansdatum

Eind februari 2019 heeft AvH een participatie van 60% genomen in **Biolectric**, naast de oprichter en CEO Philippe Jans. Bioelectric, opgericht in 2011, is marktleider in het segment van de productie en verkoop van compacte biogasinstallaties (< 100 kW) bestemd voor vee- en varkenshouderijen en waterzuiveringsstations. Dankzij de techniek van anaërobe vergisting wordt het methaangas uit mest omgezet in bruikbare energie (elektriciteit en warmte) en wordt de uitstoot van schadelijke broeikasgassen vermeden. Bioelectric's activiteit draagt zo bij tot een klimaat-efficiënte landbouwproductie en sluit perfect aan bij AvH's missie 'Partners for Sustainable Growth'.

Verlag van de commissaris

De commissaris heeft bevestigd dat zijn controlewerkzaamheden van de geconsolideerde jaarrekening ten gronde zijn afgewerkt en dat deze geen betekenisvolle correcties aan het licht hebben gebracht die in de boekhoudkundige gegevens, opgenomen in het persbericht, zouden moeten doorgevoerd worden.

Antwerpen, 27 februari 2019

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
vertegenwoordigd door
Patrick Rottiers⁽¹⁾ & Wim Van Gasse⁽¹⁾
Vennoten

⁽¹⁾ Handelend in naam van een BVBA

Ackermans & van Haaren is een gediversifieerde groep actief in 4 kernsectoren: Marine Engineering & Contracting (DEME, één van de grootste baggerbedrijven ter wereld - CFE, een bouwgroep met hoofdkantoor in België), Private Banking (Delen Private Bank, één van de grootste onafhankelijke privé-vermogensbeheerders in België, en vermogensbeheerder JM Finn in het VK - Bank J.Van Breda & C°, niche-bank voor de ondernemer en de vrije beroepen in België), Real Estate & Senior Care (Leasinvest Real Estate, een genoteerde vastgoedvennootschap - Extensa, een belangrijke gronden- en vastgoedontwikkelaar met zwaartepunt in België en Luxemburg) en Energy & Resources (SIPEF, een agro-industriële groep in tropische landbouw).

De AvH-groep vertegenwoordigde in 2018 op economisch vlak, via haar aandeel in de participaties, een omzet van 5,9 miljard euro en stelt 22.709 mensen tewerk. De groep concentreert zich op een beperkt aantal strategische participaties met een belangrijk groeipotentieel. AvH is genoteerd op Euronext Brussel en is opgenomen in de BEL20-index, de Private Equity NXT-index en in de Europese DJ Stoxx 600.

Website

Alle persberichten van AvH en haar belangrijkste groepsvennootschappen evenals de 'Investor Presentation' kunnen geraadpleegd worden op de AvH website: www.avh.be. Geïnteresseerden die de persberichten via e-mail wensen te ontvangen, kunnen zich inschrijven via deze website.

Financiële kalender

23 mei 2019	Tussentijdse verklaring Q1 2019
27 mei 2019	Algemene vergadering
30 augustus 2019	Halfjaarresultaten 2019
22 november 2019	Tussentijdse verklaring Q3 2019

Contact

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij:

Jan Suykens
CEO - Voorzitter executief comité
Tel. +32.3.897.92.36

Tom Bamelis
CFO - Lid executief comité
Tel. +32.3.897.92.42

e-mail: dirsec@avh.be

Verkorte geconsolideerde financiële staten

1. Geconsolideerde resultatenrekening	18
2. Geconsolideerde staat van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	19
3. Geconsolideerde balans	20
4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht	22
5. Mutatieoverzicht - geconsolideerd eigen vermogen	23
6. Segmentrapportering	24
• Geconsolideerde resultatenrekening per segment	
• Geconsolideerde balans per segment	
• Geconsolideerd kasstroomoverzicht per segment	
7. Toelichting bij de financiële staten	36
8. Voornaamste risico's en onzekerheden	41
9. Belangrijke feiten na balansdatum	41
10. Bijkomende toelichting IFRS 9	42
11. Lexicon	44

1. Geconsolideerde resultatenrekening

(€ 1.000)	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten	4.458.181	3.950.575
Verrichting van diensten	207.745	206.973
Leasingopbrengsten	10.239	8.974
Vastgoedopbrengsten	316.576	227.897
Rente-opbrengsten bancaire activiteiten	95.126	97.563
Vergoedingen en commissies bancaire activiteiten	61.224	55.637
Opbrengsten uit onderhanden projecten in opdracht van derden	3.626.080	3.262.584
Overige bedrijfsopbrengsten	141.192	90.948
Overige exploitatiebatens	14.290	14.484
Rente op vorderingen financiële vaste activa	7.858	7.301
Dividenden	5.677	6.864
Overheidssubsidies	0	0
Overige exploitatiebatens	754	318
Exploitielasten (-)	-4.127.873	-3.654.866
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen (-)	-2.272.906	-2.005.126
Voorraadjwijziging handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (-)	-16.488	22.932
Rentelasten Bank J.Van Breda & C° (-)	-24.841	-25.869
Personeelslasten (-)	-842.070	-765.902
Afschrijvingen (-)	-297.044	-269.315
Bijzondere waardeverminderingen (-)	-40.533	-12.724
Overige exploitatielasten (-)	-658.139	-587.750
Voorzieningen	24.149	-11.113
Winst (verlies) op activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	3.704	31.960
Financiële activa - Fair value through P/L (FVPL)	2.974	0
Vastgoedbeleggingen	730	31.960
Winst (verlies) op de overdracht van activa	50.421	83.841
Gerealiseerde meer(min)waarde op immateriële en materiële vaste activa	7.510	10.868
Gerealiseerde meer(min)waarde op vastgoedbeleggingen	0	-2.798
Gerealiseerde meer(min)waarde op financiële vaste activa	42.168	73.181
Gerealiseerde meer(min)waarde op andere activa	743	2.591
Winst (verlies) uit de bedrijfsactiviteiten	398.723	425.993
Financieringsopbrengsten	59.867	55.645
Renteopbrengsten	10.414	10.830
Diverse financiële opbrengsten	49.454	44.815
Financieringslasten (-)	-99.305	-112.836
Rentelasten (-)	-36.295	-42.237
Diverse financiële lasten (-)	-63.010	-70.599
Afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	114	633
Aandeel in de winst (verlies) van ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	153.853	140.859
Overige niet-exploitatiebatens	716	2.385
Overige niet-exploitielasten (-)	0	0
Winst (verlies) vóór belasting	513.968	512.680
Winstbelastingen	-72.195	-57.022
Uitgestelde belastingen	6.452	16.082
Belastingen	-78.647	-73.104
Winst (verlies) na belasting uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	441.773	455.657
Winst (verlies) na belasting uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd	0	0
Winst (verlies) van het boekjaar	441.773	455.657
Aandeel van het minderheidsbelang	152.134	153.128
Aandeel van de groep	289.639	302.530
Winst per aandeel (€)		
1. Gewone winst (verlies) per aandeel		
1.1. Uit de voortgezette en beëindigde bedrijfsactiviteiten	8,74	9,13
1.2. Uit de voortgezette activiteiten	8,74	9,13
2. Verwaterde winst (verlies) per aandeel		
2.1. Uit de voortgezette en beëindigde bedrijfsactiviteiten	8,71	9,09
2.2. Uit de voortgezette activiteiten	8,71	9,09

Voor de eerste toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten en IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten verwijzen we naar Toelichting 7.1 Nieuwe IFRS standaarden.

2. Geconsolideerde staat van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(€ 1.000)	2018	2017
Winst (verlies) van het boekjaar	441.773	455.657
Aandeel van het minderheidsbelang	152.134	153.128
Aandeel van de groep	289.639	302.530
Niet-gerealiseerde resultaten	1.904	-30.691
Elementen die naar de resultatenrekening kunnen geherklasseerd worden in toekomstige periodes		
Netto-wijziging herwaarderingsreserve: effecten beschikbaar voor verkoop		-14.321
Netto-wijziging herwaarderingsreserve: obligaties - Fair value through OCI (FVOCI)	31	
Netto-wijziging herwaarderingsreserve: afdekkingsreserve	-6.793	19.599
Netto-wijziging herwaarderingsreserve: omrekeningsverschillen	8.816	-30.190
Elementen die niet naar de resultatenrekening kunnen geherklasseerd worden in toekomstige periodes		
Netto-wijziging herwaarderingsreserve: aandelen - Fair value through OCI (FVOCI)	-156	
Netto-wijziging herwaarderingsreserve: actuariële winsten (verliezen) te bereiken doel-pensioenplannen	6	-5.778
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	443.677	424.966
Aandeel van het minderheidsbelang	149.061	151.834
Aandeel van de groep	294.615	273.132

Voor de eerste toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten en IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten verwijzen we naar Toelichting 7.1 Nieuwe IFRS standaarden.

Voor de opbouw van het aandeel in het resultaat 2018 van het minderheidsbelang en van de groep wordt verwezen naar de segmentrapportering op pagina 25 van dit rapport.

Als gevolg van de toepassing van de nieuwe boekhoudregel "IFRS 9 Financiële instrumenten", zoals die wordt toegelicht op pagina 36 van dit verslag, zijn financiële activa met ingang van 2018 balansmatig opgesplitst in 3 categorieën. De toepassing van deze nieuwe regel heeft ook voor gevolg dat, vanaf 2018, schommelingen in de "reële waarde" van financiële activa worden opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening en niet langer in de niet-gerealiseerde resultaten. De enige uitzondering hierop vormen de waardeschommelingen op de beleggingsportefeuille van Bank J.Van Breda & C° en Delen Private Bank, die in de tabel hierboven zijn opgesplitst in aandelen en obligaties.

Afdekkingsreserves ontstaan door schommelingen in de marktwaarde van indekkingsinstrumenten die door verschillende groepsmaatschappijen werden afgesloten om zich in te dekken tegen risico's. Zo hebben meerdere groepsmaatschappijen zich ingedekt tegen een mogelijke stijging van de interestvoeten. Over de hele groep genomen is de totale niet-gerealiseerde minderwaarde op indekkingen van hoofdzakelijk interestvoeten en wisselkoersen in 2018 toegenomen met 6,8 miljoen euro (inclusief aandeel van derden).

Omrekeningsverschillen ontstaan als gevolg van schommelingen in de wisselkoersen van de deelnemingen die in vreemde munt rapporteren. In 2018 is de waarde van de euro eerder gedaald in vergelijking tot de meeste relevante deviezen, wat zich per saldo vertaalt in positieve omrekeningsverschillen van 8,8 miljoen euro.

Sinds de invoering van de gewijzigde IAS19 boekhoudnorm in 2013, worden de actuariële winsten en verliezen op bepaalde pensioenplannen rechtstreeks via de niet-gerealiseerde resultaten verwerkt.

3. Geconsolideerde balans - Activa

(€ 1.000)	2018	2017
I. Vaste activa	9.768.821	9.255.476
Immateriële vaste activa	176.802	179.567
Goodwill	339.738	349.523
Materiële vaste activa	2.711.097	2.572.877
Terreinen en gebouwen	348.592	479.686
Installaties, machines en uitrusting	1.865.980	1.615.815
Meubilair en rollend materieel	29.372	28.822
Overige materiële vaste activa	4.518	4.713
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	462.635	443.558
Operationele leasing - als leasinggever (IAS 17)	0	283
Vastgoedbeleggingen	1.137.531	945.488
Ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	1.184.765	1.240.746
Financiële vaste activa	296.467	267.186
Voor verkoop beschikbare financiële vaste activa		102.335
Financiële activa : aandelen - Fair value through P/L (FVPL)	113.526	
Vorderingen en borgtochten	182.941	164.851
Afdekkingsinstrumenten op meer dan één jaar	2.000	5.649
Vorderingen op meer dan één jaar	185.495	177.109
Handelsvorderingen	0	6.958
Vorderingen uit financiële lease	178.971	160.765
Overige vorderingen	6.524	9.386
Uitgestelde belastingvorderingen	108.297	109.219
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op meer dan één jaar	3.626.628	3.408.112
II. Vlottende activa	4.371.576	4.192.378
Vorraden	332.385	329.400
Bedrag verschuldigd door klanten voor onderhanden projecten	85.755	74.292
Geldbeleggingen	494.420	467.882
Voor verkoop beschikbare financiële activa		467.879
Financiële activa behorend tot de handelsportefeuille (trading)		3
Financiële activa : aandelen - Fair value through P/L (FVPL)	37.291	
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI)	456.813	
Financiële activa : aandelen - Fair value through OCI (FVOCI)	316	
Financiële activa - at amortised cost	0	
Afdekkingsinstrumenten op ten hoogste één jaar	451	4.553
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.449.334	1.321.413
Handelsvorderingen	1.138.482	1.066.152
Vorderingen uit financiële lease	64.367	55.139
Overige vorderingen	246.485	200.122
Terug te vorderen belastingen	29.516	19.030
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op ten hoogste één jaar	1.424.040	1.304.957
Banken - interbancaire vorderingen	127.693	88.863
Banken - leningen en vorderingen (exclusief leasing)	936.664	908.056
Banken - tegoeden centrale banken	359.683	308.038
Geldmiddelen en kasequivalenten	513.588	637.027
Termijndeposito's tot drie maand	56.661	35.152
Liquide middelen	456.927	601.875
Overlopende rekeningen	42.088	33.824
III. Activa bestemd voor verkoop	25.067	21.159
Totaal der activa	14.165.464	13.469.013

Voor de impact van de eerste toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten en IFRS 15 Opbrengsten uit contracten verwijzen we naar Toelichting 7.1 Nieuwe IFRS-standaarden voor meer details.

De uitsplitsing van de geconsolideerde balans per segment is opgenomen op de pagina's 28-29 van dit rapport. Zoals daaruit blijkt, heeft de integrale consolidatie van Bank J.Van Breda & C° (segment Private Banking) een betekenisvolle impact op zowel het balanstotaal als de balansstructuur van AvH. Bank J.Van Breda & C° draagt 5.820,0 miljoen euro bij tot het balanstotaal van 14.165,5 miljoen euro en ondanks het feit dat deze bank sterk gekapitaliseerd is met een Core Tier 1-ratio van 13,6% zijn haar balansverhoudingen, verklaard vanuit haar activiteit, verschillend van die van de andere bedrijven in de consolidatiekring. Om de leesbaarheid van de geconsolideerde balans te verhogen zijn bepaalde posten afkomstig uit de balans van Bank J.Van Breda & C° in de geconsolideerde balans samengevat.

Geconsolideerde balans - Eigen vermogen en verplichtingen

(€ 1.000)	2018	2017
I. Totaal eigen vermogen	4.357.996	4.195.272
Eigen vermogen - deel groep	3.176.447	2.972.208
Geplaatst kapitaal	113.907	113.907
Aandelenkapitaal	2.295	2.295
Agio	111.612	111.612
Geconsolideerde reserves	3.124.841	2.905.611
Herwaarderingsreserves	-34.190	-17.482
Financiële activa - Effecten beschikbaar voor verkoop		23.579
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI)	1.569	
Financiële activa : aandelen - Fair value through OCI (FVOCI)	228	
Afdekkingsreserve	-13.529	-10.204
Actuariële winsten (verliezen) te bereiken doel-pensioenplannen	-14.996	-15.083
Omrekeningsverschillen	-7.462	-15.774
Ingekochte eigen aandelen (-)	-28.111	-29.828
Minderheidsbelang	1.181.549	1.223.064
II. Langlopende verplichtingen	2.435.214	2.477.286
Voorzieningen	80.048	86.381
Pensioenverplichtingen	62.904	58.134
Uitgestelde belastingverplichtingen	191.983	212.268
Financiële schulden	1.340.204	1.388.177
Leningen van banken	1.120.304	877.470
Obligatieleningen	143.356	435.327
Achtergestelde leningen	18.916	5.354
Financiële lease-overeenkomsten	53.927	66.147
Overige financiële schulden	3.700	3.880
Langlopende afdekkingsinstrumenten	59.203	50.397
Overige schulden	32.543	26.761
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties	668.329	655.168
Banken - deposito's van kredietinstellingen	0	0
Banken - deposito's van klanten	594.294	607.368
Banken - in schuldbewijzen belichaamde schuld	0	0
Banken - achtergestelde verplichtingen	74.035	47.800
III. Kortlopende verplichtingen	7.372.201	6.796.455
Voorzieningen	50.760	59.166
Pensioenverplichtingen	358	289
Financiële schulden	672.919	499.467
Leningen van banken	214.864	163.833
Obligatieleningen	275.826	99.959
Achtergestelde leningen	4.580	0
Financiële lease-overeenkomsten	9.924	15.230
Overige financiële schulden	167.724	220.445
Kortlopende afdekkingsinstrumenten	12.569	8.405
Bedragen verschuldigd aan klanten voor onderhanden projecten	224.540	235.704
Overige schulden op ten hoogste één jaar	1.734.272	1.641.461
Handelsschulden	1.487.232	1.352.745
Ontvangen vooruitbetalingen	1.270	2.505
Schulden mbt bezoldigingen & sociale lasten	189.210	186.022
Overige schulden	56.559	100.189
Te betalen belastingen	56.212	64.691
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties	4.551.832	4.191.182
Banken - deposito's van kredietinstellingen	27.634	27.458
Banken - deposito's van klanten	4.232.779	3.898.145
Banken - in schuldbewijzen belichaamde schulden	275.208	253.114
Banken - achtergestelde verplichtingen	16.211	12.465
Overlopende rekeningen	68.739	96.089
IV. Verplichtingen bestemd voor verkoop	54	0
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen	14.165.464	13.469.013

4. Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)

(€ 1.000)	2018	2017
I. Geldmiddelen en kasequivalenten, openingsbalans	637.027	754.315
Winst (verlies) uit de bedrijfsactiviteiten	398.723	425.993
Reclass Winst (verlies) op de overdracht van activa naar cashflow uit desinvesteringen	-50.421	-83.841
Dividenden van vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	67.565	62.392
Overige niet-exploitatiebaten (lasten)	716	2.385
Winstbelastingen	-78.111	-47.135
Aanpassingen voor niet-geldelijke posten		
Afschrijvingen	297.044	269.315
Bijzondere waardeverminderingen	40.661	12.881
Aandelenoptieplannen	-362	1.915
Winst (verlies) op activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	-3.704	-31.960
(Afname) toename van voorzieningen	-21.268	11.226
(Afname) toename van latente belastingen	-6.452	-16.082
Andere niet-kaskosten (opbrengsten)	-2.091	4.186
Cashflow	642.299	611.275
Afname (toename) van het bedrijfskapitaal	-213.822	-62.693
Afname (toename) van voorraden en onderhanden projecten	-58.347	-31.726
Afname (toename) van vorderingen	-308.384	93.961
Afname (toename) van vorderingen kredietinstellingen & cliënten (banken)	-336.488	-553.537
Toename (afname) van schulden (andere dan financiële schulden)	96.120	9.621
Toename (afname) van schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties (banken)	379.047	419.257
Afname (toename) overige	14.230	-268
Operationele cashflow	428.478	548.583
Investeringscashflow	-1.103.222	-1.165.097
Aanschaffing van immateriële en materiële vaste activa	-505.916	-491.841
Investering in vastgoedbeleggingen	-182.707	-126.121
Verwerving van financiële vaste activa	19.842	-304.012
Nieuwe leningen toegestaan	-54.112	-27.820
Verwerving van geldbeleggingen	-380.329	-215.302
Desinvesteringen	538.011	724.102
Desinvesteringen van immateriële en materiële vaste activa	16.027	20.459
Desinvesteringen van vastgoedbeleggingen	3.500	113.502
Overdracht van financiële vaste activa	159.945	214.987
Terugbetaalde leningen	9.241	13.344
Overdracht van geldbeleggingen	349.297	361.809
Investeringscashflow	-565.211	-440.994
Financiële operaties		
Ontvangen interesten	10.412	10.820
Betaalde interesten	-40.343	-47.945
Diverse financiële opbrengsten (lasten)	-12.852	-24.519
Afname (toename) van eigen aandelen	768	-6.993
(Afname) toename van financiële schulden	158.592	-9.743
Winstverdeling	-73.019	-67.638
Dividenden uitgekeerd aan derden	-76.820	-56.548
Financieringscashflow	-33.262	-202.566
II. Netto toename (afname) in geldmiddelen en kasequivalenten	-169.995	-94.978
Wijziging consolidatiekring of -methode	-2.794	-21.890
Kapitaalsvermindering HPA (deel derden)	-8.483	150
Kapitaalsverhoging Leasinvest Real Estate (deel derden)	58.767	0
Kosten kapitaalsverhoging Leasinvest Real Estate in min van eigen vermogen	-1.644	0
Wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten	709	-570
III. Geldmiddelen en kasequivalenten, slotbalans	513.588	637.027

De eerste toepassing IFRS 9 Financiële instrumenten en IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten heeft geen impact op het kasstroomoverzicht.

5. Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen

(€ 1.000)			Herwaarderingsreserves								Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
	Aandelenkapitaal & agio	Geconsolideerde reserves	Effecten beschikbaar voor verkoop			Afdekkingsreserves	Actuariële winsten (verliezen) te bereiken doel-pensioenplannen	Omrekeningsverschillen	Ingekochte eigen aandelen	Eigen vermogen - deel groep		
Beginsaldo, 1 januari 2017	113.907	2.682.090	31.145			-18.635	-11.569	10.974	-24.830	2.783.083	1.133.265	3.916.348
Winst		302.530								302.530	153.128	455.657
Niet-gerealiseerde resultaten			-7.566			8.431	-3.514	-26.748		-29.397	-1.294	-30.691
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	0	302.530	-7.566			8.431	-3.514	-26.748	0	273.132	151.834	424.966
Uitkering dividend vorig boekjaar		-67.638								-67.638	-56.548	-124.186
Verrichtingen met ingekochte eigen aandelen									-4.998	-4.998		-4.998
Andere (vnl. wijzigingen consolidatiekring / Belangen %)		-11.371								-11.371	-5.487	-16.858
Eindsaldo, 31 december 2017	113.907	2.905.611	23.579			-10.204	-15.083	-15.774	-29.828	2.972.208	1.223.064	4.195.272

(€ 1.000)			Herwaarderingsreserves								Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
	Aandelenkapitaal & agio	Geconsolideerde reserves	Effecten beschikbaar voor verkoop	Obligaties - Fair value through OCI (FVOCI)	Aandelen - Fair value through OCI (FVOCI)	Afdekkingsreserves	Actuariële winsten (verliezen) te bereiken doel-pensioenplannen	Omrekeningsverschillen	Ingekochte eigen aandelen	Eigen vermogen - deel groep		
Eindsaldo, 31 december 2017	113.907	2.905.611	23.579			-10.204	-15.083	-15.774	-29.828	2.972.208	1.223.064	4.195.272
Impact IFRS 9 - Classificatie & waardering		21.684	-23.579	1.544	351					0	0	0
Impact IFRS 9 - Expected Credit loss		-9.866								-9.866	-5.458	-15.324
Impact IFRS 15 - Opbrengsten uit contracten met klanten		-9.392								-9.392	-6.158	-15.550
Beginsaldo, 1 januari 2018	113.907	2.908.037	0	1.544	351	-10.204	-15.083	-15.774	-29.828	2.952.951	1.211.448	4.164.398
Winst		289.639								289.639	152.134	441.773
Niet-gerealiseerde resultaten				24	-123	-3.325	87	8.312		4.976	-3.072	1.904
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	0	289.639	0	24	-123	-3.325	87	8.312	0	294.615	149.061	443.677
Uitkering dividend vorig boekjaar		-73.019								-73.019	-76.820	-149.839
Verrichtingen met ingekochte eigen aandelen									1.716	1.716		1.716
Andere (vnl. wijzigingen consolidatiekring / Belangen %)		184								184	-102.141	-101.957
Eindsaldo, 31 december 2018	113.907	3.124.841	0	1.569	228	-13.529	-14.996	-7.462	-28.111	3.176.447	1.181.549	4.357.996

Voor commentaren bij de niet-gerealiseerde resultaten wordt verwezen naar Toelichting 2 op pagina 19 van dit rapport. De impact van de gewijzigde boekhoudregel "IFRS 9 Financiële instrumenten" op het geconsolideerde eigen vermogen, wordt toegelicht in Rubriek 7.1 Nieuwe IFRS Standaarden op pagina 36 van dit verslag.

Op 1 juni 2018 heeft AvH een dividend uitgekeerd van 2,20 euro per aandeel.

AvH heeft in 2018 geen eigen aandelen ingekocht ter indekking van aandelenoptieverplichtingen ten gunste van het personeel. Over diezelfde periode werden door begunstigen van het aandelenoptieplan opties uitgeoefend op 23.000 aandelen AvH. Op 31 december 2018 zijn in totaal opties toegekend op 334.000 aandelen AvH. Ter indekking van die verplichting bezit AvH op diezelfde datum precies 334.000 eigen aandelen.

Daarnaast werden in het kader van het contract dat AvH met Kepler Cheuvreux afsloot ter ondersteuning van de liquiditeit van het aandeel AvH in 2018 ook 304.867 aandelen

AvH gekocht en 300.709 verkocht. Deze transacties worden volledig autonoom door Kepler Cheuvreux aangestuurd, maar aangezien ze voor rekening van AvH plaatsvinden, heeft de netto-aankoop van 4.158 aandelen AvH in dit kader een impact op het eigen vermogen van AvH. Deze netto-aankoop van 4.158 aandelen in 2018 brengt het totaal aantal aandelen dat door AvH wordt aangehouden in het kader van dit liquiditeitscontract op 9.415.

De post "Andere" in de kolom "Minderheidsbelang" vloeit voort uit de kapitaalsverhoging bij Leasinvest Real Estate (70%-deelname door derden), de kapitaalsvermindering bij HPA (28% uitgekeerd aan derden) en de vereenvoudiging van de structuur van de Finaxis-groep (geen uitdrukking meer van minderheidsbelangen op Delen Private Bank). Voor deze laatste component verwijzen we naar de toelichting in de rubriek 6. Segmentrapportering p. 24.

Voorts bevat de post "Andere" in de kolom "Geconsolideerde reserves" o.a. de eliminaties van resultaten op verkopen van eigen aandelen, de impact van uitkoop van minderheidsbelangen, alsook de impact van de waardering van de aankoopverplichting die op bepaalde aandelen rust.

6. Segmentrapportering

Segment 1

Marine Engineering & Contracting:

DEME (integrale consolidatie 60,45%), CFE (integrale consolidatie 60,45%), Rent-A-Port (integrale consolidatie 72,20%) en Green Offshore (integrale consolidatie 80,22%).

De aankoop eind 2018 van 12.000 aandelen CFE (+0,05%) op de beurs is tevens de verklaring van de lichte verhoging bij DEME, Rent-A-Port en Green Offshore. Deze aandelen zullen vanaf 2019 bijdragen tot het geconsolideerd resultaat.

Segment 2

Private Banking:

Delen Investments CVA (vermogensmutatiemethode 78,75% t.e.m. Q3 2018), Delen Private Bank (vermogensmutatiemethode 78,75% vanaf Q4 2018), Bank J.Van Breda & C° (integrale consolidatie 78,75%), Finaxis (integrale consolidatie 78,75% t.e.m. Q3 2018) en FinAx (integrale consolidatie 100% vanaf Q4 2018).

Per 31 december 2018 werd een vereenvoudiging doorgevoerd van de structuur van de Finaxis-groep waarbij:

- Delen Investments Comm.VA door middel van een fusie is opgeslorpt in Finaxis NV, als gevolg waarvan Finaxis alle vermogensbestanddelen van Delen Investments heeft overgenomen (met inbegrip van de aandelen in Delen Private Bank NV) en Delen Investments ontbonden is; en
- vervolgens een gemengde splitsing van Finaxis heeft plaatsgevonden, ingevolge dewelke de vermogensbestanddelen van Finaxis (met inbegrip van de aandelen in Bank J.Van Breda & C° NV en Delen Private Bank) toebedeeld zijn aan een nieuw opgerichte vennootschap behorend tot de AvH-groep, FinAx NV (voor 78,75%) en aan een vennootschap van de familie Jacques Delen, Promofi NV (21,25%) en Finaxis ontbonden is.

Zowel de fusie als de splitsing werden goedgekeurd met boekhoudkundige retroactiviteit tot 1 oktober 2018, 0u.

Deze interne herstructurering werd doorgevoerd op verzoek van de Nationale Bank van België teneinde een passende toezichtstructuur op Delen Private Bank en Bank J.Van Breda & C° te verzekeren.

De interne herstructurering impliceert een wijziging in de aandeelhouderstructuur van beide kredietinstellingen zonder dat de uiteindelijke controlestructuur werd gewijzigd en met vrijwaring van de vooraf bestaande afspraken tussen de beide aandeelhoudersgroepen, met name Ackermans & van Haaren en de familie Jacques Delen. In essentie behoudt de Ackermans & van Haaren-groep een 78,75%-participatie in beide kredietinstellingen, dewelke rechtstreeks wordt aangehouden door een nieuw opgerichte vennootschap, en dit gekoppeld aan afspraken op aandeelhoudersniveau. Deze structuur is gealigneerd op de vooraf bestaande uiteindelijke aandeelhouderstructuur in de kredietinstellingen en de vooraf bestaande contractuele afspraken en controlestructuur tussen Ackermans & van Haaren en de familie Jacques Delen en impliceren dus een voortzetting van de succesvolle samenwerking tussen beide partners.

Ten opzichte van jaareinde 2017 is voor het overige de samenstelling van dit segment ongewijzigd gebleven. In de geconsolideerde balans van 2017 was de participatie in BDM-Asco reeds overgeboekt naar "Activa bestemd voor verkoop" in het licht van de aangekondigde verkoop aan de Amerikaanse verzekeraar Navigators Group, Inc. Deze transactie werd afgerond in H1 2018.

Segment 3

Real Estate & Senior Care:

Extensa (integrale consolidatie 100%), Leasinvest Real Estate (integrale consolidatie 30%), Leasinvest Real Estate Management (integrale consolidatie 100%), Anima Care (integrale consolidatie 92,5%) en HPA (integrale consolidatie 71,7%). HPA is de structuur die 100% bezit van Residalya (exploitatie van rusthuizen) en 100% van Patrimoine & Santé Expansion (dat vastgoed bezit dat door Residalya wordt geëxploiteerd). Zowel Residalya als Patrimoine & Santé Expansion worden door HPA integraal geconsolideerd.

De samenstelling van dit segment is in 2018 niet gewijzigd.

Segment 4

Energy & Resources:

SIPEF (vermogensmutatiemethode 31,6%), AvH India Resources (integrale consolidatie 100%) en Sagar Cements (vermogensmutatiemethode 17,6%).

De deelneming van AvH in SIPEF is in 2018 licht verhoogd van 30,25% tot 31,59%.

Segment 5

AvH & Growth Capital:

- AvH, Sofinim & subholdings (integrale consolidatie 100%)
- Integraal geconsolideerde participaties: Agidens (86,2%)
- Participaties opgenomen volgens vermogensmutatiemethode: Axe Investments (48,3%), Amsteldijk Beheer (50%), Corelio (26,2%), Mediahuis (13,2%), MediaCore (49,9%), Financiële EMG (22,5%), Manuchar (30,0%), Turbo's Hoet Groep (50%), Consortium Telemond (50%) en GIB (50%)
- Niet-geconsolideerde participaties: OncoDNA (15%)

Sofinim (100% AvH) verkocht in april 2018 haar volledige deelneming (10,53%) in Ate-nor en in oktober haar 50%-belang in Distriplus.

In de loop van het eerste semester 2018 steeg het deelnemingspercentage van AvH in Financiële EMG van 22,24% tot 22,51% en in Corelio 26,17% tot 26,21%. Beide evoluties zijn het gevolg van kleine wijzigingen in de aandeelhouderstructuur van deze bedrijven, niet van bijkomende rechtstreekse investeringen door AvH.

6. Segmentrapportering - Geconsolideerde resultatenrekening 2018

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5	Eliminaties tussen segmenten	Totaal 2018
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital		
Bedrijfsopbrengsten	3.757.557	167.429	448.113	13	87.057	-1.989	4.458.181
Verrichting van diensten	3.180		204.574		1.833	-1.843	207.745
Leasingopbrengsten		8.656	1.583				10.239
Vastgoedopbrengsten	94.696		221.880				316.576
Rente-opbrengsten bancaire activiteiten		95.126					95.126
Vergoedingen en commissies bancaire activiteiten		61.224					61.224
Opbrengsten uit onderhanden projecten	3.543.530				82.550		3.626.080
Overige bedrijfsopbrengsten	116.151	2.423	20.076	13	2.674	-146	141.192
Overige exploitatiebaten	7.670	701	4.402	0	2.712	-1.194	14.290
Rente op vorderingen financiële vaste activa	7.619		110		1.254	-1.124	7.858
Dividenden	50	701	4.293		634		5.677
Overheidssubsidies							0
Overige exploitatiebaten					824	-70	754
Exploitatielasten (-)	-3.537.890	-116.061	-358.598	-74	-117.308	2.059	-4.127.873
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen (-)	-2.078.801		-150.385		-43.720		-2.272.906
Voorraadwijziging handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (-)	-27.361		10.836		38		-16.488
Rentelasten Bank J.Van Breda & C° (-)		-24.841					-24.841
Personeelslasten (-)	-637.476	-42.857	-124.631		-37.106		-842.070
Afschrijvingen (-)	-272.495	-4.446	-17.131		-2.972		-297.044
Bijzondere waardeverminderingen (-)	-19.802	-3.011	-4.438		-13.283		-40.533
Overige exploitatielasten (-)	-528.755	-37.102	-74.007	-74	-20.261	2.059	-658.139
Voorzieningen	26.799	-3.804	1.158		-4		24.149
Winst (verlies) op activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	0	0	6.285	0	-2.581	0	3.704
Financiële activa - Fair value through P/L (FVPL)			5.555		-2.581		2.974
Vastgoedbeleggingen			730				730
Winst (verlies) op de overdracht van activa	7.879	482	30.692	0	11.368	0	50.421
Gerealiseerde meer(min)waarde op immateriële en materiële vaste activa	7.530		-29		9		7.510
Gerealiseerde meer(min)waarde op vastgoedbeleggingen							0
Gerealiseerde meer(min)waarde op financiële vaste activa	349	-27	30.721		11.125		42.168
Gerealiseerde meer(min)waarde op andere activa		509			234		743
Winst (verlies) uit de bedrijfsactiviteiten	235.215	52.551	130.894	-61	-18.752	-1.124	398.723
Financieringsopbrengsten	55.233	8	4.375	0	339	-88	59.867
Renteopbrengsten	7.501	8	2.661		332	-88	10.414
Diverse financiële opbrengsten	47.732		1.714		8		49.454
Financieringslasten (-)	-71.945	0	-26.951	-6	-1.616	1.212	-99.305
Rentelasten (-)	-20.638		-16.482		-388	1.212	-36.295
Diverse financiële lasten (-)	-51.307		-10.469	-6	-1.228		-63.010
Afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	0	-10	124	0	0		114
Aandeel in de winst (verlies) van de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	21.910	107.089	18.860	8.040	-2.047		153.853
Overige niet-exploitatiebaten	0	716	0	0	0		716
Overige niet-exploitatielasten (-)	0	0	0	0	0		0
Winst (verlies) vóór belasting	240.413	160.355	127.302	7.973	-22.075	0	513.968
Winstbelastingen	-49.769	-11.465	-9.618	0	-1.343	0	-72.195
Uitgestelde belastingen	91	916	5.774		-328		6.452
Belastingen	-49.860	-12.381	-15.392		-1.015		-78.647
Winst (verlies) na belasting uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	190.644	148.890	117.685	7.973	-23.418	0	441.773
Winst (verlies) na belasting uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd	0	0	0	0	0		0
Winst (verlies) van het boekjaar	190.644	148.890	117.685	7.973	-23.418	0	441.773
Aandeel van het minderheidsbelang	72.563	27.589	52.405	266	-689		152.134
Aandeel van de groep	118.081	121.300	65.279	7.707	-22.729		289.639

Commentaar bij de geconsolideerde resultatenrekening

De geconsolideerde **bedrijfsopbrengsten** stijgen in 2018 met 507,6 miljoen euro (+12,8 %) tot 4.458,2 miljoen euro in vergelijking tot het vorig boekjaar.

Deze vooruitgang wordt grotendeels gerealiseerd in het segment "Marine Engineering & Contracting" en weerspiegelt de hoge activiteitsgraad bij zowel DEME als CFE. Maar ook de succesvolle verkopen door Extensa van haar residentiële vastgoedontwikkelingen en de verdere expansie van de rusthuisgroepen Anima Care in België en Residalya in Frankrijk dragen bij tot deze omzetsijging, net zoals Agidens (in "AvH & Growth Capital"). In het "Private Banking"-segment stijgen de bedrijfsopbrengsten met 2,6%. Aangezien de deelneming in Delen Private Bank via vermogensmutatie wordt verwerkt, hebben deze opbrengsten (net zoals de daarmee overeenkomende kosten) uitsluitend betrekking op Bank J.Van Breda & C°. Deze is er in 2018 opnieuw in geslaagd om de druk op de interestmarge te compenseren met gestegen commissievergoedingen en meer inkomsten uit auto-financieringen. In het segment "Energy & Resources" worden, na de verkoop van de deelneming in Nationale Maatschappij der Pijpleidingen (NMP) einde 2017, alle deelnemingen voortaan volgens vermogensmutatie verwerkt.

In lijn met de toegenomen bedrijfsopbrengsten, stijgen ook de **exploitatiekosten**, meer bepaald met 473,0 miljoen euro (+12,9%). Overeenkomstig de evolutie van de bedrijfsopbrengsten, stijgen de kosten in alle segmenten, met uitzondering van Energy & Resources, als gevolg van het eerder vermelde verdwijnen uit de consolidatiekring van de deelneming in NMP.

Ten laste van het bedrijfsresultaat werden in 2018 voor 40,5 miljoen euro **bijzondere waardeverminderingen** geboekt. Deze bestaan hoofdzakelijk uit 13,3 miljoen euro bijkomende waardeverminderingen op Distriplus, op netto 8,4 miljoen euro waardeverminderingen bij CFE (waaronder 10 miljoen euro bijkomend 'Expected Credit Loss'), op 6,0 miljoen euro bijzondere waardeverminderingen van goodwill geboekt door DEME bij de finale verwerking van de aankooprijzen van MEDCO, G-Tec en A2Sea en voor 3,0 miljoen euro (incl. 'Expected Credit Loss') op uitstaande financieringen aan klanten van Bank J.Van Breda & C°.

Tegenover de waardeverminderingen vielen ook **provisies** vrij: 11,4 miljoen euro provisie die door CFE in het verleden werden aangelegd en 15,4 miljoen euro op de door AvH bij de overname van CFE in 2013 geboekte voorwaardelijke verplichting voor mogelijke risico's, aangezien de desbetreffende onderliggende risico's inmiddels werden afgebouwd of door CFE zelf werden voorzien.

De **winst op de resultatenrekening van activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde** blijft in 2018 vnl. beperkt tot de positieve waardeschommeling (beurskoers) op de 1.192.418 aandelen Retail Estates in de portefeuille van Leasinvest Real Estate, de per saldo positieve evolutie van de marktwaarde van vastgoedbeleggingen bij Leasinvest Real Estate en Extensa en tenslotte de negatieve evolutie van de portefeuillebeleggingen bij AvH.

Meer(min)waarden werden in 2018 gerealiseerd o.a. op de verkoop van allerhande materiaal bij DEME en CFE (in totaal 7,5 miljoen euro), ten belope van 29,8 miljoen euro op de verkoop door HPA van een vennootschap die eigenaar is van het vastgoed van 14 rusthuizen die door Residalya worden uitgebaat en in het segment "AvH & Growth Capital" voor 11,1 miljoen euro (o.a. 8,7 miljoen euro meerwaarde op de verkoop van de deelneming in Atenor, 6,1 miljoen euro meerwaarde op de verkoop van BDM-Asco en 4,5 miljoen euro bijkomend verlies op de verkoop van de 50% participatie in Distriplus in Q4 2018). Het totaal van de "winst (verlies) op de overdracht van activa" komt in 2018 uit op 50,4 miljoen euro. Dat blijft 33,4 miljoen euro onder de gerealiseerde meerwaarden van 2017, die gunstig waren beïnvloed door o.a. meerwaarden op (de vennootschappen die eigenaar waren van) de vastgoedontwikkelingen Kons en Oosterover bij CFE en op de verkopen van de participaties in NMP en Ogeda.

De lichte daling van de **winst uit de bedrijfsactiviteiten** in vergelijking tot vorig jaar wordt dan ook meer dan volledig verklaard door de lagere meerwaarden die per saldo in 2018 werden gerealiseerd.

De **financieringslasten** vallen in 2018 39,4 miljoen euro hoger uit dan de financieringsopbrengsten en vallen per saldo 17,8 miljoen euro minder negatief uit dan in 2017.

Het aandeel van de winst (verlies) van de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast bedraagt 153,9 miljoen euro tegenover 140,9 miljoen euro in 2017.

- "Marine Engineering & Contracting" levert een duidelijk hogere bijdrage in 2018 dankzij de aanzienlijke verbetering van de resultaten van de activiteiten in Vietnam van Rent-A-Port, dankzij de eerste consolidatie van de deelneming in het offshore windpark Rentel door Green Offshore en dankzij positieve bijdragen vanuit DEME en CFE.
- De bijdrage in "Private Banking" wordt beïnvloed door wijzigingen in de consolidatiekring: BDM-Asco werd in H1 2018 verkocht en draagt dus niet meer bij via vermogensmutatie, maar vooral wordt de deelneming in Delen Private Bank sinds Q4 2018 rechtstreeks aangehouden ten belope van 78,75% i.p.v. via een gezamenlijke structuur Finaxis (die 100% van Delen Private Bank bezat), waarin AvH een deelneming had van 78,75%. Aan het economische deelnemingspercentage in Delen Private Bank is dus niets gewijzigd, evenmin trouwens als aan aard en de overeenkomst van het partnership met de familie Jacques Delen. De bijdrage van de 78,75% wordt sindsdien in de resultatenrekening rechtstreeks verwerkt, i.p.v. zoals in voorgaande periodes (t.e.m. 30-09-2018) aan 100% met een correctie van 21,25% op het niveau van de belangen van derden.
- De hogere bijdrage tot deze post vanuit "Real Estate & Senior Care" wordt verklaard door de gestegen ontwikkelingsresultaten op de kantoorprojecten Deloitte Luxembourg en Alter Domus op de Cloche d'Or-site in Luxemburg (Extensa 50%).
- De bijdrage vanuit "Energy en Resources" valt lager uit als gevolg van een daling van de onderliggende resultaten van SIPEF en Sagar, gecombineerd met het verdwijnen van de deelneming in NMP uit dit segment, wegens verkocht. Daarbij dient herinnerd te worden aan het boekhoudkundig effect van de herwaardering die inbegrepen zat in het resultaat 2017 van SIPEF naar aanleiding van het verwerven van de exclusieve controle op Agro Muko. Het aandeel van AvH in deze (uitsluitend boekhoudkundige) herwaardering dat in 2017 was inbegrepen in de bijdrage vanuit vermogensmutatie bedroeg 19,8 miljoen euro.
- De licht negatieve bijdrage vanuit vermogensmutaties uit "AvH & Growth Capital" wordt verklaard door negatieve bijdragen afkomstig van Manuchar en vooral van Distriplus ten belope van 12,9 miljoen euro over de eerste 9 maanden van 2018, waarna deze participatie werd verkocht en gedeconsolideerd. Daar staan positieve bijdragen tegenover vanuit o.a. Mediahuis (5,4 miljoen euro), Turbo's Hoet Groep (5,0 miljoen euro) en de Telemond-groep (2,2 miljoen euro).

De **winstbelasting** stijgt in 2018 met 15,2 miljoen euro tot 72,2 miljoen euro. Geoordeeld voor de winst die afkomstig is uit de vermogensmutaties, die na belastingen wordt verwerkt, komt dit neer op een belastingkost van 20,0%.

Segmentrapportering - Geconsolideerde resultatenrekening 2017

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5	Eliminaties tussen segmenten	Totaal 2017
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital		
Bedrijfsopbrengsten	3.279.471	163.256	420.694	13.197	76.362	-2.405	3.950.575
Verrichting van diensten	4.459		189.296	13.156	2.324	-2.262	206.973
Leasingopbrengsten		7.407	1.567				8.974
Vastgoedopbrengsten	10.900		216.997				227.897
Rente-opbrengsten bancaire activiteiten		97.563					97.563
Vergoedingen en commissies bancaire activiteiten		55.637					55.637
Opbrengsten uit onderhanden projecten	3.191.328				71.255		3.262.584
Overige bedrijfsopbrengsten	72.783	2.649	12.834	41	2.783	-143	90.948
Overige exploitatiebaten	7.093	2.637	3.405	-3	1.622	-271	14.484
Rente op vorderingen financiële vaste activa	7.093		134		275	-201	7.301
Dividenden	1	2.637	3.271	-3	959		6.864
Overheidssubsidies							0
Overige exploitatiebaten					388	-70	318
Exploitatielasten (-)	-3.083.651	-111.323	-344.696	-9.987	-107.684	2.475	-3.654.866
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen (-)	-1.818.638		-148.606	-6.411	-31.471		-2.005.126
Voorraadwijziging handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (-)	13.306		9.466		161		22.932
Rentelasten Bank J.Van Breda & C° (-)		-25.869					-25.869
Personeelslasten (-)	-574.152	-43.981	-111.674	-1.059	-35.035		-765.902
Afschrijvingen (-)	-240.747	-5.248	-18.644	-1.920	-2.755		-269.315
Bijzondere waardeverminderingen (-)	9.734	-1.660	-2.398		-18.400		-12.724
Overige exploitatielasten (-)	-462.909	-33.581	-73.013	-596	-20.125	2.475	-587.750
Voorzieningen	-10.245	-984	173		-57		-11.113
Winst (verlies) op activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	0	0	31.960	0	0	0	31.960
Financiële activa voor handelsdoeleinden							0
Vastgoedbeleggingen			31.960				31.960
Winst (verlies) op de overdracht van activa	47.657	1.484	-2.758	355	37.103	0	83.841
Gerealiseerde meer(min)waarde op immateriële en materiële vaste activa	10.845			3	20		10.868
Gerealiseerde meer(min)waarde op vastgoedbeleggingen			-2.798				-2.798
Gerealiseerde meer(min)waarde op financiële vaste activa	36.812	2	23	352	35.992		73.181
Gerealiseerde meer(min)waarde op andere activa		1.483	17		1.090		2.591
Winst (verlies) uit de bedrijfsactiviteiten	250.570	56.054	108.605	3.562	7.403	-201	425.993
Financieringsopbrengsten	51.106	13	3.615	13	1.660	-762	55.645
Renteopbrengsten	7.906	13	2.664	9	1.000	-762	10.830
Diverse financiële opbrengsten	43.199		951	4	661	0	44.815
Financieringslasten (-)	-83.653	0	-27.867	-88	-2.190	963	-112.836
Rentelasten (-)	-25.198		-17.469	-88	-446	963	-42.237
Diverse financiële lasten (-)	-58.456		-10.399		-1.744	0	-70.599
Afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening	0	-85	718	0	0		633
Aandeel in de winst (verlies) van de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	-13.639	106.921	10.979	37.560	-962		140.859
Overige niet-exploitatiebaten	1.231	1.154	0	0	0		2.385
Overige niet-exploitatielasten (-)	0	0	0	0	0		0
Winst (verlies) vóór belasting	205.614	164.057	96.050	41.047	5.911	0	512.680
Winstbelastingen	-45.067	-19.526	8.689	-1.035	-83	0	-57.022
Uitgestelde belastingen	5.112	-3.281	13.882	-10	379		16.082
Belastingen	-50.179	-16.245	-5.194	-1.024	-462		-73.104
Winst (verlies) na belasting uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	160.547	144.531	104.739	40.013	5.828	0	455.657
Winst (verlies) na belasting uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd	0	0	0	0	0		0
Winst (verlies) van het boekjaar	160.547	144.531	104.739	40.013	5.828	0	455.657
Aandeel van het minderheidsbelang	69.959	30.608	50.392	2.087	82		153.128
Aandeel van de groep	90.588	113.923	54.347	37.925	5.746		302.530

Segmentrapportering - Geconsolideerde balans 2018 - Activa

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5	Eliminaties tussen segmenten	Totaal 2018
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital		
I. Vaste activa	3.127.131	4.554.231	1.662.897	221.606	220.361	-17.405	9.768.821
Immateriële vaste activa	89.603	1.528	85.197		475		176.802
Goodwill	177.127	134.247	28.363				339.738
Materiële vaste activa	2.382.353	44.401	257.420		26.923		2.711.097
Vastgoedbeleggingen			1.137.531				1.137.531
Ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	194.547	585.540	32.765	221.606	150.307		1.184.765
Financiële vaste activa	181.135	1.054	95.159		36.524	-17.405	296.467
Financiële activa : aandelen - Fair value through P/L (FVPL)	3.255		91.824		18.447		113.526
Vorderingen en borgtochten	177.880	1.054	3.335		18.077	-17.405	182.941
Afdekkingsinstrumenten op meer dan één jaar	9	1.295	696				2.000
Vorderingen op meer dan één jaar	2.448	156.875	22.618		3.554		185.495
Handelsvorderingen							0
Vorderingen uit financiële lease		156.875	22.096				178.971
Overige vorderingen	2.448		522		3.554		6.524
Uitgestelde belastingvorderingen	99.909	2.663	3.147		2.578		108.297
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op meer dan één jaar		3.626.628					3.626.628
II. Vlottende activa	1.875.800	1.992.452	362.626	412	150.736	-10.451	4.371.576
Voorraden	181.451		150.415		519		332.385
Bedrag verschuldigd door klanten voor onderhanden projecten	50.943		26.042		8.770		85.755
Geldbeleggingen	3	457.129	113		37.175		494.420
Financiële activa : aandelen - Fair value through P/L (FVPL)	3		113		37.175		37.291
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI)		456.813					456.813
Financiële activa : aandelen - Fair value through OCI (FVOCI)		316					316
Financiële activa - at amortised cost							0
Afdekkingsinstrumenten op ten hoogste één jaar	275	176					451
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.200.042	93.266	114.678		50.150	-8.801	1.449.334
Handelsvorderingen	1.093.581		30.895		15.123	-1.116	1.138.482
Vorderingen uit financiële lease		63.682	685				64.367
Overige vorderingen	106.461	29.584	83.097		35.028	-7.685	246.485
Terug te vorderen belastingen	24.257	881	3.282	4	1.092		29.516
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op ten hoogste één jaar		1.424.040					1.424.040
Banken - interbancaire vorderingen		127.693					127.693
Banken - leningen en vorderingen (excl. leasing)		936.664					936.664
Banken - tegoeden centrale banken		359.683					359.683
Geldmiddelen en kasequivalenten	390.746	9.355	62.785	409	50.293		513.588
Termijndeposito's tot drie maand	28.240	1	4.552		23.868		56.661
Liquide middelen	362.506	9.354	58.234	409	26.425		456.927
Overlopende rekeningen	28.083	7.605	5.312		2.738	-1.649	42.088
III. Activa bestemd voor verkoop			19.753		5.314		25.067
Totaal der activa	5.002.931	6.546.683	2.045.277	222.018	376.412	-27.856	14.165.464

Segmentrapportering - Geconsolideerde balans 2018 - Eigen vermogen en verplichtingen

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5	Eliminaties tussen segmenten	Totaal 2018
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital		
I. Totaal eigen vermogen	1.726.910	1.265.115	830.804	222.012	313.154		4.357.996
Eigen vermogen - deel groep	1.044.472	1.149.019	450.091	222.012	310.853		3.176.447
Geplaatst kapitaal					113.907		113.907
Aandelenkapitaal					2.295		2.295
Agio					111.612		111.612
Geconsolideerde reserves	1.071.973	1.147.315	457.491	212.576	235.486		3.124.841
Herwaarderingsreserves	-27.501	1.704	-7.400	9.436	-10.429		-34.190
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI)		1.569					1.569
Financiële activa : aandelen - Fair value through OCI (FVOCI)		228					228
Afdekkingsreserve	-3.501	-71	-10.281	117	208		-13.529
Actuariële winsten (verliezen) te bereiken doelpensioenplannen	-15.427	-145	-9	-871	1.455		-14.996
Omrekeningsverschillen	-8.573	123	2.891	10.190	-12.092		-7.462
Ingekochte eigen aandelen (-)					-28.111		-28.111
Minderheidsbelang	682.439	116.096	380.713		2.301		1.181.549
II. Langlopende verplichtingen	962.984	707.047	773.470		9.118	-17.405	2.435.214
Voorzieningen	66.913	8.874	2.836		1.425		80.048
Pensioenverplichtingen	57.553	4.528	823				62.904
Uitgestelde belastingverplichtingen	119.441		70.884		1.657		191.983
Financiële schulden	703.997		647.804		5.808	-17.405	1.340.204
Leningen van banken	598.767		516.311		5.227		1.120.304
Obligatieleningen	29.805		113.552				143.356
Achtergestelde leningen	18.902				14		18.916
Financiële lease-overeenkomsten	37.997		15.363		567		53.927
Overige financiële schulden	18.528		2.578			-17.405	3.700
Langlopende afdekkingsinstrumenten	9.354	14.048	35.801				59.203
Overige schulden	5.725	11.268	15.322		228		32.543
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties		668.329					668.329
Banken - deposito's van kredietinstellingen							0
Banken - deposito's van klanten		594.294					594.294
Banken - in schuldbewijzen belichaamde schuld							0
Banken - achtergestelde verplichtingen		74.035					74.035
III. Kortlopende verplichtingen	2.313.036	4.574.521	440.950	6	54.139	-10.451	7.372.201
Voorzieningen	44.205	18	6.536				50.760
Pensioenverplichtingen		358					358
Financiële schulden	357.997		296.612		25.679	-7.367	672.919
Leningen van banken	137.010		76.480		1.374		214.864
Obligatieleningen	200.137		75.689				275.826
Achtergestelde leningen	4.573				7		4.580
Financiële lease-overeenkomsten	8.325		1.301		299		9.924
Overige financiële schulden	7.952		143.141		23.999	-7.367	167.724
Kortlopende afdekkingsinstrumenten	10.990	1.546	33				12.569
Bedragen verschuldigd aan klanten voor onderhanden projecten	216.222		740		7.579		224.540
Overige schulden op ten hoogste één jaar	1.601.027	13.764	101.105	2	19.490	-1.116	1.734.272
Handelsschulden	1.412.207	15	66.434	2	9.689	-1.116	1.487.232
Ontvangen vooruitbetalingen			1.270				1.270
Schulden mbt bezoldigingen & sociale lasten	150.717	9.892	20.221		8.381		189.210
Overige schulden	38.103	3.857	13.180		1.420		56.559
Te betalen belastingen	43.666	75	11.569	4	899		56.212
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties		4.551.832					4.551.832
Banken - deposito's van kredietinstellingen		27.634					27.634
Banken - deposito's van klanten		4.232.779					4.232.779
Banken - in schuldbewijzen belichaamde schuld		275.208					275.208
Banken - achtergestelde verplichtingen		16.211					16.211
Overlopende rekeningen	38.930	6.928	24.355		493	-1.967	68.739
IV. Verplichtingen bestemd voor verkoop			54				54
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen	5.002.931	6.546.683	2.045.277	222.018	376.412	-27.856	14.165.464

Commentaar bij de geconsolideerde balans

Het geconsolideerde **balanstotaal** van AvH is in 2018 verder aangegroeid tot 14.165,5 miljoen euro op 31/12/2018, in vergelijking tot 13.469,0 miljoen euro een jaar voordien.

Zoals reeds gemeld bij voorgaande rapporteringen, heeft de integrale consolidatie van de deelneming in Bank J.Van Breda & C° (78,75%) een belangrijke impact op zowel de totale omvang van de geconsolideerde balans van AvH, als op de samenstelling ervan. Als gevolg van haar specifieke bancaire activiteit heeft Bank J.Van Breda & C° immers een -in verhouding tot de andere vennootschappen uit de groep- zeer groot balanstotaal: de integrale consolidatie van Bank J.Van Breda & C° alleen maakt reeds 5.820,0 miljoen euro uit op een totale balans van 14.165,5 miljoen euro. Bovendien heeft Bank J.Van Breda & C° als bankinstelling een specifieke balansstructuur gericht op haar activiteiten. Hoewel Bank J.Van Breda & C° tot de best gekapitaliseerde bankinstellingen in België behoort, toch heeft ze duidelijk andere balansverhoudingen dan de overige participaties van de groep. Een aantal posten uit de balans van Bank J.Van Breda & C° worden gegroepeerd op afzonderlijke lijnen in de geconsolideerde balans van AvH om ze duidelijk te kunnen onderscheiden.

De sterke commerciële dynamiek van Bank J.Van Breda & C°, die zich onder andere uit in een verdere aangroei van zowel de kredietportefeuille (activa) als de ontvangen deposito's (passiva), verklaart trouwens al bijna de helft van de stijging van het balanstotaal van de groep in 2018. Het saldo van de aangroei zit verspreid over verschillende balansposten en illustreert in algemene zin de groei van de activiteiten van de groep gedurende het voorbije jaar.

De beperkte daling van de post **goodwill** (9,8 miljoen euro) vloeit voornamelijk voort uit de definitieve verwerking van de aankoop door DEME van de deelnemingen in A2Sea en G-TEC, allebei transacties die in de balans op jaareinde 2017 nog slechts voorlopig waren verwerkt.

DEME heeft in 2018 met een totaal bedrag van 441,3 miljoen euro opnieuw sterk **geïnvesteed** in de modernisering én in de uitbreiding van haar vloot. In 2018 werden o.a. de Apollo en de Livingstone in gebruik genomen en werd volop voortgebouwd aan o.a. de Spartacus en de Orion. Dit bedrag aan investeringen overtreft ruimschoots de geboekte afschrijvingen die op 256,9 miljoen euro uitkwamen. Bovendien heeft DEME in H2 2018 de exclusieve controle verworven over haar in Qatar gevestigde dochteronderneming MEDCO, waardoor deze deelneming integraal wordt geconsolideerd tegenover de verwerking via vermogensmutatie voordien. Daardoor komen de MEDCO schepen, waaronder de cutters Al Mahaar en Al Jarraf, op de balans van DEME (en daarmee van AvH) voor een bedrag van 79,6 miljoen euro.

Niettegenstaande zowel Anima Care als Residalya bijkomend investeerden in hun rusthuizen, dalen de materiële vaste activa in "Real Estate & Senior Care" met 121,1 miljoen euro. Dit wordt verklaard door de verkoop door HPA in Q3 2018 van het vastgoed van 14 sites die door Residalya worden uitgebaat aan Icade Santé, een investeerder gespecialiseerd in zorgvastgoed. Deze transactie, waarin het onderliggende vastgoed werd gewaardeerd aan 189 miljoen euro, leverde HPA een netto-meerwaarde op van 29,8 miljoen euro en deed 148,1 miljoen euro vastgoedactiva uit de balans van HPA verdwijnen.

Gesteund door de 84 miljoen euro verse middelen die door de aandeelhouders werden ingebracht bij de publieke kapitaalverhoging, investeerde Leasinvest Real Estate in 2018 voor 127,2 miljoen euro in vastgoedactiva, waardoor de portefeuille inclusief 1,6 miljoen euro herwaardering op jaareinde 2018 uitkwam op 1.037,1 miljoen euro (inclusief leasing). De grootste investeringen van 2018 waren de aankoop van 2 kantoorgebouwen in het EBBC-complex in Luxemburg en de gebouwen Hangar 26/27 in Antwerpen en Montoyer 14 in Brussel. Extensa bezit eveneens vastgoedbeleggingen, o.a. verhuurde gebouwen op de site Tour & Taxis te Brussel, voor een totaal bedrag van 133,3 miljoen euro.

De **ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast** vertegenwoordigen een balanswaarde van 1.184,8 miljoen euro op 31/12/2018. De daling van deze post ten opzichte van het vorig boekjaar wordt hoofdzakelijk verklaard door de vereenvoudiging van de aandeelhoudersstructuur van Delen Private Bank en Bank J.Van Breda & C°. AvH houdt voortaan, via 100%-dochtervennootschap FinAx, een rechtstreekse

78,75%-deelneming in beide banken in plaats van voordien via een gezamenlijke holdingsstructuur Finaxis. De samenwerkingsakkoorden m.b.t. beide banken en de aandeelhoudersakkoorden bleven ongewijzigd en bijgevolg ook de consolidatiemethode. Wel wordt het 78,75%-belang in Delen Private Bank vanaf Q4 2018 rechtstreeks verwerkt via vermogensmutatie i.p.v. 100% via Finaxis, gecorrigeerd voor een minderheidsbelang van 21,25%.

De stijging van de **financiële vaste activa** komt in het segment "Marine engineering & contracting" voort uit bijkomende investeringen van DEME en Green Offshore in windenergie-projectvennootschappen (o.a. Merkur (D) en Seamade (B)). De stijging van de financiële vaste activa bij Leasinvest Real Estate vloeit voort uit de koersstijging van het aandeel Retail Estates en uit de deelname, ten belope van 12,9 miljoen euro, aan de kapitaalverhoging van Retail Estates in H1 2018. Eind 2018 verwierf AvH bovendien een deelneming van 2,45% in EVS.

De **geldbeleggingen** worden met ingang van 2018 opgesplitst in meerdere categorieën, al naargelang de boekhoudkundige verwerking van de eventuele resultaten die daarop zullen worden gerealiseerd. De obligatieportefeuille van Bank J.Van Breda & C° is ten opzichte van vorig jaar met 29,1 miljoen euro toegenomen, de samenstelling van de beleggingsportefeuille van AvH in "AvH & Growth Capital" is daarentegen nagenoeg ongewijzigd gebleven.

Het **KT-gedeelte van de leningen** aan klanten is bij Bank J.Van Breda & C° licht afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Er worden daarentegen meer liquiditeiten belegd bij de centrale banken en bij andere kredietinstellingen.

De **liquiditeiten** bij de overige integraal geconsolideerde deelnemingen blijven op hoog niveau en bedragen 513,6 miljoen euro op 31/12/2018.

De **activa bestemd voor verkoop** hebben op jaareinde 2018 betrekking op het Kennedy-gebouw in Luxemburg uit de portefeuille van Leasinvest Real Estate en een aantal kleinere eigendommen bij Extensa, Anima Care en HPA. AvH heeft een verkoopovereenkomst gesloten, die weliswaar nog is voorzien van een opschortende voorwaarde, met betrekking tot haar 45%-deelneming in Transpalux.

De evolutie van het geconsolideerd **eigen vermogen** wordt toegelicht onder punt 5.

De **deposito's** (inclusief achtergestelde) ontvangen van het cliënteel van Bank J.Van Breda & C° stijgen met 351,7 miljoen euro (+7,7%), met weliswaar een sterkere aangroei van het gedeelte op de korte termijn.

De **financiële schulden** van de overige integraal geconsolideerde participaties zijn gestegen met 125,5 miljoen euro. Het lange termijn gedeelte van die schuld daalt met 48,0 miljoen euro. Het korte termijn gedeelte stijgt daarentegen 173,5 miljoen euro. Deze evolutie wordt mee verklaard door het naderen van de eindvervaldag van de obligatieleningen van DEME (200 miljoen euro op 14 februari 2019) en van Leasinvest Real Estate (75 miljoen euro op 9 oktober 2019) en hun overboeking naar korte termijn financiële schuld. De stijging van de financiële schulden komt voor 122,8 miljoen euro voor rekening van DEME als gevolg van de aangehouden investeringsinspanningen en de evoluties binnen het werkkapitaal.

De **overige schulden op korte termijn** zijn gedaald met 43,6 miljoen euro, onder meer dankzij het betalen in september 2018 van de laatste schijf van 28 miljoen euro die nog verschuldigd was aan NPM Capital voor de aankoop in 2016 van diens 26%-minderheidsbelang in Sofinim.

Segmentrapportering - Geconsolideerde balans 2017 - Activa

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5		Totaal 2017
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital	Eliminaties tussen segmenten	
I. Vaste activa	2.839.219	4.410.084	1.565.916	204.048	242.594	-6.385	9.255.476
Immateriële vaste activa	91.363	2.930	84.670		605		179.567
Goodwill	186.821	134.247	28.455				349.523
Materiële vaste activa	2.126.568	41.578	378.527		26.204		2.572.877
Vastgoedbeleggingen			945.488				945.488
Ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	154.177	679.973	28.204	204.048	174.344		1.240.746
Financiële vaste activa	167.868	818	75.144		29.740	-6.385	267.186
Voor verkoop beschikbare financiële vaste activa	18.003		74.550		9.781		102.335
Vorderingen en borgtochten	149.865	818	594		19.959	-6.385	164.851
Afdekkingsinstrumenten op meer dan één jaar	921	3.662	1.066				5.649
Vorderingen op meer dan één jaar	7.737	138.029	23.024		8.319		177.109
Handelsvorderingen	2.418				4.540		6.958
Vorderingen uit financiële lease		138.029	22.736				160.765
Overige vorderingen	5.320		288		3.779		9.386
Uitgestelde belastingvorderingen	103.763	735	1.338		3.382		109.219
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op meer dan één jaar		3.408.112					3.408.112
II. Vlottende activa	1.843.121	1.828.829	371.492	424	169.859	-21.347	4.192.378
Voorraden	148.260		180.744		396		329.400
Bedrag verschuldigd door klanten voor onderhanden projecten	46.077		20.359		7.856		74.292
Geldbeleggingen	3	427.712	153		40.013		467.882
Voor verkoop beschikbare financiële activa		427.712	153		40.013		467.879
Financiële activa behorend tot de handelsportefeuille (trading)	3						3
Afdekkingsinstrumenten op ten hoogste één jaar	4.154	399					4.553
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.082.719	84.743	114.901		59.907	-20.857	1.321.413
Handelsvorderingen	1.007.332		46.560		14.750	-2.490	1.066.152
Vorderingen uit financiële lease		54.568	571				55.139
Overige vorderingen	75.387	30.175	67.770		45.156	-18.367	200.122
Terug te vorderen belastingen	13.783		4.411	22	813		19.030
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op ten hoogste één jaar		1.304.957					1.304.957
Banken - interbancaire vorderingen		88.863					88.863
Banken - leningen en vorderingen (excl. leasing)		908.056					908.056
Banken - tegoeden centrale banken		308.038					308.038
Geldmiddelen en kasequivalenten	524.994	3.762	48.930	402	58.939		637.027
Termijndeposito's tot drie maand	35.107	1	3		41		35.152
Liquide middelen	489.887	3.761	48.927	402	58.898		601.875
Overlopende rekeningen	23.131	7.256	1.993		1.935	-491	33.824
III. Activa bestemd voor verkoop		11.686	3.613		5.860		21.159
Totaal der activa	4.682.340	6.250.598	1.941.021	204.472	418.314	-27.732	13.469.013

Segmentrapportering - Geconsolideerde balans 2017 - Eigen vermogen en verplichtingen

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5	Eliminaties tussen segmenten	Totaal 2017
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital		
I. Totaal eigen vermogen	1.626.817	1.351.777	707.868	204.466	304.344		4.195.272
Eigen vermogen - deel groep	981.360	1.095.291	389.692	204.466	301.400		2.972.208
Geplaatst kapitaal					113.907		113.907
Aandelenkapitaal					2.295		2.295
Agio					111.612		111.612
Geconsolideerde reserves	1.006.643	1.093.851	387.336	202.778	215.003		2.905.611
Herwaarderingsreserves	-25.283	1.439	2.356	1.688	2.317		-17.482
Effecten beschikbaar voor verkoop		1.860	8.804		12.916		23.579
Afdekkingsreserve	-743	-183	-9.302	20	4		-10.204
Actuariële winsten (verliezen) te bereiken doelpensioenplannen	-15.262	33	-21	-644	810		-15.083
Omrekeningsverschillen	-9.278	-271	2.876	2.312	-11.412		-15.774
Ingekochte eigen aandelen (-)					-29.828		-29.828
Minderheidsbelang	645.457	256.487	318.176		2.944		1.223.064
II. Langlopende verplichtingen	928.196	684.166	867.427		3.882	-6.385	2.477.286
Voorzieningen	76.843	4.572	3.545		1.421		86.381
Pensioenverplichtingen	53.149	3.995	790		200		58.134
Uitgestelde belastingverplichtingen	129.641	704	80.410		1.513		212.268
Financiële schulden	656.857		737.232		474	-6.385	1.388.177
Leningen van banken	366.402		511.068				877.470
Obligatieleningen	231.378		203.948				435.327
Achtergestelde leningen	5.354						5.354
Financiële lease-overeenkomsten	45.427		20.247		474		66.147
Overige financiële schulden	8.296		1.969			-6.385	3.880
Langlopende afdekkingsinstrumenten	7.209	8.572	34.616				50.397
Overige schulden	4.497	11.155	10.834		274		26.761
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties		655.168					655.168
Banken - deposito's van kredietinstellingen							0
Banken - deposito's van klanten		607.368					607.368
Banken - in schuldbewijzen belichaamde schuld							0
Banken - achtergestelde verplichtingen		47.800					47.800
III. Kortlopende verplichtingen	2.127.327	4.214.655	365.726	7	110.087	-21.347	6.796.455
Voorzieningen	59.047	12	108				59.166
Pensioenverplichtingen		289					289
Financiële schulden	235.162		223.352		51.560	-10.607	499.467
Leningen van banken	116.042		47.791				163.833
Obligatieleningen	99.959						99.959
Financiële lease-overeenkomsten	7.921		2.342		4.967		15.230
Overige financiële schulden	11.241		173.218		46.593	-10.607	220.445
Kortlopende afdekkingsinstrumenten	7.445	800	160				8.405
Bedragen verschuldigd aan klanten voor onderhanden projecten	224.657				11.047		235.704
Overige schulden op ten hoogste één jaar	1.491.839	13.252	100.206	3	46.411	-10.250	1.641.461
Handelsschulden	1.277.741	10	68.028	3	8.177	-1.213	1.352.745
Ontvangen vooruitbetalingen			2.505				2.505
Schulden mbt bezoldigingen & sociale lasten	152.612	8.177	17.565		7.669		186.022
Overige schulden	61.487	5.065	12.108		30.565	-9.036	100.189
Te betalen belastingen	42.538	3.437	18.429	4	283		64.691
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties		4.191.182					4.191.182
Banken - deposito's van kredietinstellingen		27.458					27.458
Banken - deposito's van klanten		3.898.145					3.898.145
Banken - in schuldbewijzen belichaamde schuld		253.114					253.114
Banken - achtergestelde verplichtingen		12.465					12.465
Overlopende rekeningen	66.639	5.683	23.472		786	-491	96.089
IV. Verplichtingen bestemd voor verkoop							0
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen	4.682.340	6.250.598	1.941.021	204.472	418.314	-27.732	13.469.013

Segmentrapportering - Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5		Totaal 2018
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital	Eliminaties tussen segmenten	
I. Geldmiddelen en kasequivalenten, openingsbalans	524.994	3.762	48.930	402	58.939		637.027
Winst (verlies) uit de bedrijfsactiviteiten	235.215	52.551	130.894	-61	-18.752	-1.124	398.723
Reclass Winst (verlies) op de overdracht van activa naar cashflow uit desinvesteringen	-7.879	-482	-30.692		-11.368		-50.421
Dividenden van vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	5.825	52.263	1.766	73	7.638		67.565
Overige niet-exploitatiebaten (lasten)		716					716
Winstbelastingen	-55.685	-11.465	-9.618		-1.343		-78.111
Aanpassingen voor niet-geldelijke posten							
Afschrijvingen	272.495	4.446	17.131		2.972		297.044
Bijzondere waardeverminderingen	19.802	3.148	4.429		13.283		40.661
Aandelenoptieplannen		-1.498	163		973		-362
Winst (verlies) op activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening			-6.285		2.581		-3.704
(Afname) toename van voorzieningen	-24.250	4.304	-1.126		-196		-21.268
(Afname) toename van latente belastingen	-91	-916	-5.774		328		-6.452
Andere niet-kaskosten (opbrengsten)	-3.070	269	-120		830		-2.091
Cashflow	442.363	103.336	100.768	12	-3.054	-1.124	642.299
Afname (toename) van het bedrijfskapitaal	-213.714	10.645	9.511	18	-26.446	6.165	-213.822
Afname (toename) van voorraden, onderhanden projecten & ontvangen vooruitbetalingen	-64.473		10.631		-4.505		-58.347
Afname (toename) van vorderingen	-289.957	-28.245	-1.824	19	5.459	6.165	-308.384
Afname (toename) van vorderingen kredietinstellingen & cliënten (banken)		-336.488					-336.488
Toename (afname) van schulden (andere dan financiële schulden)	134.724	-2.394	-9.905	-1	-26.304		96.120
Toename (afname) van schulden aan krediet-instellingen, cliënten & obligaties (banken)		379.047					379.047
Afname (toename) overige	5.993	-1.275	10.608		-1.096		14.230
Operationele cashflow	228.649	113.981	110.279	30	-29.500	5.041	428.478
Investerings	-450.192	-368.096	-239.731	-7.360	-39.780	1.937	-1.103.222
Aanschaffing van immateriële en materiële vaste activa	-453.483	-5.867	-43.084		-3.482		-505.916
Investering in vastgoedbeleggingen			-182.707				-182.707
Verwerving van financiële vaste activa	53.965	-289	-12.990	-7.360	-13.485		19.842
Nieuwe leningen toegestaan	-50.674	-236	-950		-4.188	1.937	-54.112
Verwerving van geldbeleggingen		-361.704			-18.625		-380.329
Desinvesteringen	34.152	330.654	107.664	0	65.541		538.011
Desinvesteringen van immateriële en materiële vaste activa	15.834		155		38		16.027
Desinvesteringen van vastgoedbeleggingen			3.500				3.500
Overdracht van financiële vaste activa	9.564		103.477		46.904		159.945
Terugbetaalde leningen	8.755		486				9.241
Overdracht van geldbeleggingen		330.654	45		18.598		349.297
Investeringscashflow	-416.039	-37.442	-132.067	-7.360	25.760	1.937	-565.211
Financiële operaties							
Ontvangen interesten	7.501	8	2.659		332	-88	10.412
Betaalde interesten	-23.934		-17.234		-388	1.212	-40.343
Diverse financiële opbrengsten(lasten)	-3.605		-8.196	-6	-1.045		-12.852
Afname (toename) van eigen aandelen					768		768
(Afname) toename van financiële schulden	136.537		50.704		-20.548	-8.102	158.592
Winstverdeling					-73.019		-73.019
Dividenden uitgekeerd intragroep	-36.695	-55.913	-7.410		100.017		0
Dividenden uitgekeerd aan derden	-24.060	-15.161	-37.600				-76.820
Financieringscashflow	55.745	-71.065	-17.076	-6	6.118	-6.977	-33.262
II. Netto toename (afname) in geldmiddelen en kasequivalenten	-131.646	5.474	-38.865	-7.336	2.378		-169.995
Transfert tussen segmenten				7.360	-7.360		0
Wijziging consolidatiekring of -methode	-3.314	119	401				-2.794
Kapitaalsvermindering HPA (deel derden)			-30.000		21.517		-8.483
Kapitaalsverhoging Leasinvest Real Estate (deel derden)			83.961		-25.193		58.767
Kosten kapitaalsverhoging Leasinvest Real Estate in min van eigen vermogen			-1.644				-1.644
Wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten	712		2	-17	12		709
III. Geldmiddelen en kasequivalenten, slotbalans	390.746	9.355	62.785	409	50.293	0	513.588

Commentaar bij het geconsolideerd kasstroomoverzicht

De **cashflow** over het volledige jaar 2018 bedraagt 642,3 miljoen euro, wat 31,0 miljoen euro hoger is dan in 2017. Nochtans ligt de winst uit de bedrijfsactiviteiten, na correctie voor de winst die werd behaald op desinvesteringen, in lijn met vorig jaar en werden voor 31,0 miljoen euro meer winstbelastingen betaald.

De winst afkomstig uit de bedrijfsactiviteiten valt in alle segmenten lager uit dan in 2017, behalve in "Real Estate & Senior Care", dankzij de realisatie van meerwaarden (vooral de 29,8 miljoen euro meerwaarde die HPA heeft gerealiseerd op de verkoop van het vastgoed van 14 rusthuizen die door Residalya worden geëxploiteerd).

De stijging van de cashflow in 2018 wordt dan ook voornamelijk verklaard door de toename van de **niet-geldelijke posten** die in 2018 in het bedrijfsresultaat zijn opgenomen : 27,7 miljoen euro meer afschrijvingen, 27,8 miljoen euro meer bijzondere waardeverminderingen, 28,3 miljoen euro minder winstbijdrage vanwege activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde en 9,6 miljoen euro minder vrijval van latente belastingen. De voorzieningen evolueerden wel in tegengestelde richting : in 2018 bevat het bedrijfsresultaat voor 21,3 miljoen euro vrijval van voorzieningen, daar waar in 2017 nog bijkomende voorzieningen werden aangelegd voor 11,2 miljoen euro.

- De aanhoudende investeringen van DEME in de vernieuwing en uitbreiding van haar vloot zorgen voor een stijging met 31,9 miljoen euro van haar afschrijvingslasten.
- Bovendien werden ten laste van de resultaten 2018 bijzondere waardeverminderingen geboekt voor een totaal bedrag van 40,7 miljoen euro (o.a. 13,3 miljoen euro bijkomende waardevermindering op Distriplus, 8,4 miljoen euro netto waardeverminderingen bij CFE en 6,0 miljoen euro waardeverminderingen van goodwill geboekt door DEME bij de finale verwerking van de aankooprijzen van MEDCO, G-Tec en A2Sea).
- De activa gewaardeerd aan reële waarde leverden een positieve bijdrage bij o.a. Leasing Real Estate (vastgoedbeleggingen en de aandelen Retail Estates), in tegenstelling tot de evolutie van de waarde van de portefeuillebeleggingen bij AvH.
- Ten gunste van het resultaat 2018 werden in totaal voor 21,3 miljoen euro provisie teruggenomen : daarin inbegrepen zit een terugname van 15,4 miljoen euro op de voorwaardelijke verplichtingen die AvH bij de overname van CFE in 2013 had verwerkt. Deze terugname volgt uit het verdwijnen van het onderliggende risico, of als gevolg van het verwerken van voorzieningen in de rekeningen van CFE zelf.

De groei van de activiteiten van vooral DEME leidde tot een 213,8 miljoen euro bijkomende behoefte aan werkkapitaal, zodat de **operationele cashflow** 120,1 miljoen euro lager uitvalt dan in 2017 en op 428,5 miljoen euro uitkomt. Deze aangroei van het bedrijfskapitaal volgt op een toename die zich ook reeds in 2017 heeft voorgedaan, weliswaar voor 151,1 miljoen euro minder dan in 2018.

Per saldo werd in 2018 doorheen de groep AvH voor 565,2 miljoen euro meer **geïnvest**erd dan **gedesinvesteerd**. In 2017 bedroeg dit saldo 441,0 miljoen euro.

DEME realiseerde in 2018 in totaal voor 441,3 miljoen euro bijkomende investeringen in materiële vaste activa en CFE voor 12,2 miljoen euro. Bovendien heeft DEME in H2 2018 de exclusieve controle verworven over haar in Qatar gevestigde dochteronderneming MEDCO (met een positieve netto cash impact van 72,5 miljoen euro).

Anima Care en HPA spendeerden enerzijds respectievelijk 22,2 miljoen euro en 18,7 miljoen euro in de uitbouw van hun netwerk van rusthuizen, maar verkochten anderzijds vennootschappen die eigenaar zijn van het vastgoed van het woonzorgcentrum Kruienberg van Anima Care (verkocht aan Baltisse) en van 14 residenties die door Residalya worden geëxploiteerd (verkocht aan Icade Santé). Vervolgens keerde HPA hiervan 30 miljoen euro uit aan haar aandeelhouders (via een kapitaalsvermindering).

Leasing Real Estate breidde in 2018 haar vastgoedportefeuille uit met de verwerving van 2 kantoorgebouwen in het complex EBBC in Luxemburg, met Hangar 26/27 in Antwerpen, met Montoyer 14 in Brussel en met investeringen in andere projecten die reeds in portefeuille waren op 31/12/2017. Tevens volgde Leasing Real Estate voor haar deel de kapitaalsverhoging van Retail Estates, wat een bijkomende investering vertegenwoordigde van 12,9 miljoen euro. Deze investeringen werden gefinancierd via een in Q4 doorgevoerde kapitaalsverhoging van 84 miljoen euro.

Extensa ging ook in 2018 door met investeren op de site van Tour & Taxis : in 2018 waren deze investeringen voornamelijk bestemd voor de aanleg van een nieuwe ondergrondse parking en in de renovatie van de Gare Maritime. Eind 2018 werd het aan Alter Domus verhuurde kantoorgebouw op de site van Cloche d'Or in Luxemburg verkocht aan internationale investeerders.

De verwerving van geldbeleggingen moet worden bekeken in combinatie met de overdracht van geldbeleggingen en kaderen binnen de context van het ALM-beleid van Bank J.Van Breda & C°.

De investeringen in het segment "AvH & Growth Capital" hadden, naast de verhoging van de deelneming in SIPEF en ons aandeel in de kapitaalsverhoging bij LRE (transfert tussen segmenten), in de eerste plaats betrekking op het verwerven van een deelneming van 2,45% in EVS tegen jaareinde 2018 en op bijkomende investeringen en/of financieringen van OncoDNA, Healthquad (een Indisch fonds gericht op de gezondheidssector) en Distriplus. In datzelfde segment leverden de verkoop van voornamelijk de deelnemingen in Atenor, BDM-Asco en een bijkomende schijf van 3% van Koffie Rombouts in totaal 46,9 miljoen euro op.

De betaalde interestlasten van de groep daalden netto met 7,2 miljoen euro ten opzichte van het jaar voordien en de netto-interestlasten bleven in 2018 beperkt tot 29,9 miljoen euro. Niettegenstaande de toegenomen netto financiële schuldpositie in "Marine Engineering & Contracting" doorheen het jaar (vooral DEME), daalden de betaalde interesten in dat segment met 6,4 miljoen euro.

Voor de financiering van haar activiteiten en investeringen, deed AvH voor 158,6 miljoen euro beroep op extra financiële schulden. In 2017 had de groep, bij een weliswaar lagere investeringscashflow, nog 9,7 miljoen euro financiële schulden afgebouwd. In lijn met de gunstige ontwikkeling van de resultaten van het jaar 2017 bij de meeste groepsmaatschappijen, werden in 2018 voor 25,6 miljoen euro meer dividenden uitgekeerd buiten de groep door AvH en dochtermaatschappijen. De **financieringscashflow** resulteerde bijgevolg in een netto uitstroom van 33,3 miljoen euro, tegenover 202,6 miljoen euro in 2017.

De uitkering aan derden van dividenden door groepsmaatschappijen situeert zich hoofdzakelijk bij CFE, Finaxis, Leasing Real Estate, HPA en de dochteronderneming van Extensa die het Cloche d'or-residentieel vastgoedproject in Luxemburg ontwikkelt.

De lagere operationele cashflow, gekoppeld aan toegenomen investeringen en een minder negatieve financieringsflow resulteren in een afname met 170,0 miljoen euro van de **geldmiddelen en kasequivalenten**.

Segmentrapportering - Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017

(€ 1.000)	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Segment 5		Totaal 2017
	Marine Engineering & Contracting	Private Banking	Real Estate & Senior Care	Energy & Resources	AvH & Growth Capital	Eliminaties tussen segmenten	
I. Geldmiddelen en kasequivalenten, openingsbalans	639.458	5.857	63.191	6.046	39.762		754.315
Winst (verlies) uit de bedrijfsactiviteiten	250.570	56.054	108.605	3.562	7.403	-201	425.993
Reclass Winst (verlies) op de overdracht van activa naar cashflow uit desinvesteringen	-47.657	-1.484	2.758	-355	-37.103		-83.841
Dividenden van vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	7.863	46.594		375	7.561		62.392
Overige niet-exploitatiebaten (lasten)	1.231	1.154					2.385
Winstbelastingen	-35.180	-19.526	8.689	-1.035	-83		-47.135
Aanpassingen voor niet-geldelijke posten							
Afschrijvingen	240.747	5.248	18.644	1.920	2.755		269.315
Bijzondere waardeverminderingen	-9.734	1.751	2.463		18.400		12.881
Aandelenoptieplannen		1.057	57		801		1.915
Winst (verlies) op activa/passiva gewaardeerd aan reële waarde via resultatenrekening			-31.960				-31.960
(Afname) toename van voorzieningen	9.641	1.615	-87		57		11.226
(Afname) toename van latente belastingen	-5.112	3.281	-13.882	10	-379		-16.082
Andere niet-kaskosten (opbrengsten)	-938	5.220	3	2	-101		4.186
Cashflow	411.431	100.964	95.291	4.480	-689	-201	611.275
Afname (toename) van het bedrijfskapitaal	152.296	-179.168	-6.217	22.657	-31.097	-21.163	-62.693
Afname (toename) van voorraden, onderhanden projecten & ontvangen vooruitbetalingen	-34.321		1.790		805		-31.726
Afname (toename) van vorderingen	158.341	-45.296	-17.233	22.645	1.114	-25.611	93.961
Afname (toename) van vorderingen kredietinstellingen & cliënten (banken)		-553.818	281				-553.537
Toename (afname) van schulden (andere dan financiële schulden)	29.543	3.260	5.071	-294	-32.407	4.448	9.621
Toename (afname) van schulden aan krediet-instellingen, cliënten & obligaties (banken)		419.257					419.257
Afname (toename) overige	-1.267	-2.571	3.874	305	-610		-268
Operationele cashflow	563.727	-78.203	89.074	27.137	-31.787	-21.364	548.583
Investeringscashflow	-687.533	-219.797	-204.727	-44.261	-8.779		-1.165.097
Aanschaffing van immateriële en materiële vaste activa	-459.968	-4.531	-21.596	-3.837	-1.909		-491.841
Investering in vastgoedbeleggingen			-126.121				-126.121
Verwerving van financiële vaste activa	-205.814		-51.286	-40.425	-6.488		-304.012
Nieuwe leningen toegestaan	-21.751	-195	-5.724		-150		-27.820
Verwerving van geldbeleggingen		-215.071			-231		-215.302
Desinvesteringen	92.430	357.989	213.067	10.578	50.039		724.102
Desinvesteringen van immateriële en materiële vaste activa	19.402	6	1.001	3	47		20.459
Desinvesteringen van vastgoedbeleggingen	1.500		112.002				113.502
Overdracht van financiële vaste activa	58.528	4	97.574	10.574	48.308		214.987
Terugbetaalde leningen	13.001		95		248		13.344
Overdracht van geldbeleggingen		357.979	2.395		1.435		361.809
Investeringscashflow	-595.103	138.192	8.340	-33.683	41.260		-440.994
Financiële operaties							
Ontvangen interesten	7.878	13	2.681	9	1.000	-762	10.820
Betaalde interesten	-30.330		-18.044	-88	-446	963	-47.945
Diverse financiële opbrengsten(lasten)	-13.354		-10.140	4	-1.029		-24.519
Afname (toename) van eigen aandelen					-6.993		-6.993
(Afname) toename van financiële schulden	32.413		-54.150	-1.440	-7.730	21.163	-9.743
Winstverdeling					-67.638		-67.638
Dividenden uitgekeerd intragroep	-43.932	-48.825	-166.544	-13.678	272.979		0
Dividenden uitgekeerd aan derden	-21.554	-13.253	-17.073	-4.559	-109		-56.548
Financieringscashflow	-68.879	-62.066	-263.269	-19.752	190.035	21.364	-202.566
II. Netto toename (afname) in geldmiddelen en kasequivalenten	-100.255	-2.078	-165.855	-26.299	199.508		-94.978
Transfer tussen segmenten	-11.334		151.218	40.425	-180.309		0
Wijziging consolidatiekring of -methode	-234	-18	-1.894	-19.744			-21.890
Kapitaalverhogingen (deel derden)			150				150
Wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten	-2.642		2.120	-25	-22		-570
III. Geldmiddelen en kasequivalenten, slotbalans	524.994	3.762	48.930	402	58.939		637.027

7. Toelichting bij de financiële staten

7.1. Basis voor de presentatie van de verkorte financiële staten

De verkorte geconsolideerde financiële staten van AvH m.b.t. het boekjaar 2018 zijn opgesteld overeenkomstig IAS 34.

Nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties

Volgende nieuwe standaarden en wijzigingen aan bestaande standaarden gepubliceerd door de IASB worden per 1 januari 2018 toegepast.

- Wijzigingen in IFRS 2 Op aandelen gebaseerde betalingen - Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingstransacties, van toepassing per 1 januari 2018
- IFRS 9 Financiële instrumenten, van toepassing per 1 januari 2018
- IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten, van toepassing per 1 januari 2018
- Wijzigingen in IAS 40 Vastgoedbeleggingen - overdrachten van vastgoedbeleggingen, van toepassing per 1 januari 2018
- IFRIC 22 Vreemde valutatransacties en voorafgaande vergoedingen, van toepassing per 1 januari 2018
- Jaarlijkse verbetering cyclus - 2014-2016, van toepassing per 1 januari 2018

IFRS 9 Financiële instrumenten

De definitieve versie van IFRS 9 Financiële instrumenten vervangt IAS 39 Financiële instrumenten: Opname en waardering, alsmede alle voorgaande versies van IFRS 9. IFRS 9 brengt alle drie aspecten van het project met betrekking tot de verantwoording van financiële instrumenten samen: classificatie en waardering, verwachte kredietverliezen en hedge accounting.

AvH heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt om de vergelijkende gegevens niet te herwerken. Hierdoor werd de impact bij aanvang voor zowel de classificatie en waardering van financiële instrumenten als de bepaling van verwachte verliezen voor kredietrisico's verwerkt in de openingsbalans per 1/1/2018, zonder aanpassing van de vorige periodes.

(I) Classificatie en waardering:

IFRS 9 voorziet 3 categorieën voor de classificatie van financiële activa, die verwijzen naar de manier waarop de activa gewaardeerd worden: geomortiseerde kostprijs, reële waarde opgenomen in de staat van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (fair value through other comprehensive income) en reële waarde opgenomen in de resultatenrekening (fair value through profit & loss). De IAS 39-categorieën effecten aangehouden tot einde looptijd, leningen en vorderingen en effecten beschikbaar voor verkoop houden op te bestaan.

De nieuwe classificatie van financiële activa en verplichtingen aan geomortiseerde kostprijs gebeurt in 2 stappen:

- De 'business model' test bepaalt hoe een portefeuille wordt beheerd in zijn geheel.
- De 'Solely Payment of Principal and Interest (SPPI)' test bepaalt wat de karakteristieken van de contractueel bepaalde cash flows zijn.

Behalve bij Bank J.Van Breda & C° en Delen Private Bank worden de reële waardeschommelingen in de portefeuille "effecten beschikbaar voor verkoop" vanaf 1 januari 2018 opgenomen in de resultatenrekening. Bijgevolg vond er in de openingsbalans (binnen het eigen vermogen) een herclassering van de latente meerwaarden naar de geconsolideerde reserves plaats van 21,7 miljoen euro (deel groep). Daarna wordt voor elke nieuwe acquisitie de classificatie (waardeschommelingen via resultatenrekening of via het niet-gerealiseerde resultaat) beslist per instrument.

(II) Verwachte kredietverliezen (expected loss model):

Met de invoering van IFRS 9 wordt overstapt van een 'incurred loss' model naar een 'expected loss' model voor wat betreft de bijzondere waardeverminderingen. Onder IFRS 9 dient een voorziening te worden aangelegd voor verwachte verliezen bij aanvang van het contract.

Bank J.Van Breda & C° heeft een model ontwikkeld voor de berekening van 'expected credit loss'. De kredietportefeuille wordt onderverdeeld in 3 niveaus (stages):

- Stage 1: performante kredieten, waarvoor initieel een '1 jaar expected credit loss' wordt berekend: voor alle financiële activa wordt bij aanvang een voorziening voor verwachte kredietverliezen aangelegd op basis van de waarschijnlijkheid dat zich binnen de 12 maanden gebeurtenissen zullen voordoen die aanleiding geven tot het staken van betalen.
- Stage 2: ondermaats presterende kredieten waarvoor een 'lifetime expected credit loss' wordt berekend: zodra een significante stijging in kredietrisico wordt vastgesteld, wordt een voorziening voor kredietverliezen aangelegd over de verwachte levensduur van het financieel actief
- Stage 3: voor niet-performante kredieten blijven de waardeverminderingen individueel berekend.

De kredietverliezen voor stage 1 en 2 worden berekend op basis van een intern ontwikkeld model in lijn met de bepalingen van IFRS 9. Gezien de kwaliteit van de kredietportefeuille bij Bank J.Van Breda & C° blijft de impact op het openings eigen vermogen beperkt tot -3,3 miljoen euro (voor belangen van derden). **Delen Private Bank** kent een minimale impact van -0,1 miljoen euro (voor belangen van derden). In Toelichting 10 op pagina 42 wordt de uitwerking van IFRS 9 bij Bank J.Van Breda & C° en Delen Private Bank nog meer in detail toegelicht.

In toepassing van IFRS 9, werd in de openingsbalans van **CFE** een waardevermindering van 12 miljoen euro geboekt op de openstaande vorderingen. De waardering van de financiële activa van CFE op basis van het model van verwachte verliezen vereist dat de geactualiseerde waarde van geschatte verliezen wordt in rekening gebracht in het geval de debiteur in gebreke blijft. De verliezen worden berekend vertrekkende van het gewogen gemiddelde van de verliezen bij verschillende scenario's. De toepassing van dit waarderingmodel op vorderingen van CFE op de overheid van Tsjaad heeft tot een herwerking geleid van het eigen vermogen in de openingsbalans per 1 januari 2018 ten belope van 12 miljoen euro.

Bij de **andere participaties van de groep** AvH had de eerste toepassing van IFRS 9 – verwachte kredietverliezen geen materiële impact.

(III) Hedge accounting:

De nieuwe principes voor de administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) zullen geen betekenisvolle impact hebben.

IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten

In IFRS 15 wordt een vijfstappenmodel voor de verantwoording van omzet uit contracten met klanten geïntroduceerd. Onder IFRS 15 worden opbrengsten in hoofde van overdracht van goederen of diensten verantwoord tegen de vergoeding waarop de onderneming verwacht recht te hebben. De nieuwe standaard vervangt alle bestaande IFRS-vereisten voor opbrengsterkenning.

AvH heeft de nieuwe standaard ingevoerd op 01/01/2018 en opteerde voor de gewijzigde retrospectieve methode, wat betekent dat de openingsbalans van het eigen vermogen per 1 januari 2018 wordt aangepast zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar. Volgens deze benadering wordt IFRS 15 toegepast op contracten die op de datum van eerste toepassing nog niet zijn afgerond en deze contracten worden herwerkt alsof IFRS 15 altijd van toepassing was.

Uit de analyse-oefening bij DEME blijkt dat bepaalde contracten (EPCI) identificeerbare afzonderlijke prestatieverplichtingen bevatten, nl. verplichtingen mbt aankoop- en installatieactiviteiten. Deze type-contracten werden eind 2017 in IAS 11 als één enkel contract beschouwd, maar volgens IFRS 15 geven de verschillende prestatieverplichtingen elk apart aanleiding tot omzeterkenning. De impact van deze herwerking deed het openings eigen vermogen per 1 januari 2018 dalen met 15,6 miljoen euro (voor belangen van derden). Bij de andere participaties was er geen materiële impact vast te stellen.

IFRS 16 Leases: deze nieuwe standaard bepaalt de opname, waardering en informatieverstrekking met betrekking tot leasing contracten (vanaf 1/1/2019) en vervangt IAS 17. Als gevolg hiervan komen alle lease- en huurverplichtingen (zoals huurcontracten met betrekking tot vastgoed) op de balans. Een eerste inschatting zal worden opgenomen in het jaarverslag.

Activa - impact IFRS 9 en IFRS 15

(€ 1.000)	31-12-2017	IFRS 9 Classificatie & waardering	IFRS 9 Expected Credit loss 'Private Banking'	IFRS 9 Expected Credit loss 'Other Segments'	IFRS 15	Openingsbalans (1-1-2018)
I. Vaste activa	9.255.476	0	-2.819	0	0	9.252.657
Immateriële vaste activa	179.567					179.567
Goodwill	349.523					349.523
Materiële vaste activa	2.572.877					2.572.877
Terreinen en gebouwen	479.686					479.686
Installaties, machines en uitrusting	1.615.815					1.615.815
Meubilair en rollend materieel	28.822					28.822
Overige materiële vaste activa	4.713					4.713
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	443.558					443.558
Operationele leasing - als leasinggever (IAS 17)	283					283
Vastgoedbeleggingen	945.488					945.488
Ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	1.240.746	0	-61	0	0	1.240.685
Financiële vaste activa	267.186	0	0	0	0	267.186
Voor verkoop beschikbare financiële vaste activa	102.335	-102.335				0
Financiële activa : aandelen - Fair value through P/L (FVPL)		102.335				102.335
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI - recycling)						0
Financiële activa : aandelen - Fair value through OCI (FVOCI - no recycling)						0
Financiële activa - at amortised cost						0
Vorderingen en borgtochten	164.851					164.851
Afdekkingsinstrumenten op meer dan één jaar	5.649					5.649
Vorderingen op meer dan één jaar	177.109	0	-544	0	0	176.565
Handelsvorderingen	6.958					6.958
Vorderingen uit financiële lease	160.765		-544			160.221
Overige vorderingen	9.386					9.386
Uitgestelde belastingvorderingen	109.219	0	1.088	0	0	110.307
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op meer dan één jaar	3.408.112	0	-3.302	0	0	3.404.810
II. Vlottende activa	4.192.378	0	-32	-12.000	0	4.180.346
Voorraden	329.400					329.400
Bedrag verschuldigd door klanten voor onderhanden projecten	74.292					74.292
Geldbeleggingen	467.882	0	-32	0	0	467.850
Voor verkoop beschikbare financiële activa	467.879	-467.879				0
Financiële activa behorend tot de handelsportefeuille (trading)	3	-3				0
Financiële activa : aandelen - Fair value through P/L (FVPL)		40.170				40.170
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI - recycling)		427.139	-32			427.107
Financiële activa : aandelen - FV through OCI (FVOCI - no recycling)		573				573
Financiële activa - at amortised cost						0
Afdekkingsinstrumenten op ten hoogste één jaar	4.553					4.553
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.321.413	0	0	-12.000	0	1.309.413
Handelsvorderingen	1.066.152			-12.000		1.054.152
Vorderingen uit financiële lease	55.139					55.139
Overige vorderingen	200.122					200.122
Terug te vorderen belastingen	19.030					19.030
Banken - vorderingen kredietinstellingen & cliënten op ten hoogste één jaar	1.304.957					1.304.957
Banken - interbancaire vorderingen	88.863					88.863
Banken - leningen & vorderingen (exclusief leasing)	908.056					908.056
Banken - tegoeden Centrale banken	308.038					308.038
Geldmiddelen en kasequivalenten	637.027					637.027
Termijndeposito's tot drie maand	35.152					35.152
Liquide middelen	601.875					601.875
Overlopende rekeningen	33.824					33.824
III. Activa bestemd voor verkoop	21.159					21.159
Totaal der activa	13.469.013	0	-2.851	-12.000	0	13.454.162

Eigen vermogen en verplichtingen - impact IFRS 9 en IFRS 15

(€ 1.000)	31-12-2017	IFRS 9 Classificatie & waardering	IFRS 9 Expected Credit loss 'Private Banking'	IFRS 9 Expected Credit loss 'Other Segments'	IFRS 15	Openingsbalans (1-1-2018)
I. Totaal eigen vermogen	4.195.272	0	-3.324	-12.000	-15.550	4.164.398
Eigen vermogen - deel groep	2.972.208	0	-2.618	-7.248	-9.392	2.952.951
Geplaatst kapitaal	113.907					113.907
Aandelenkapitaal	2.295					2.295
Agio	111.612					111.612
Geconsolideerde reserves	2.905.611	21.684	-2.618	-7.248	-9.392	2.908.037
Herwaarderingsreserves	-17.482	-21.684	0	0	0	-39.166
Effecten beschikbaar voor verkoop	23.579	-23.579				0
Financiële activa : obligaties - Fair value through OCI (FVOCI - recycling)		1.544				1.544
Financiële activa : aandelen - FV through OCI (FVOCI - no recycling)		351				351
Afdekkingsreserve	-10.204					-10.204
Actuariële winsten(verliezen) DBP	-15.083					-15.083
Omrekeningsverschillen	-15.774					-15.774
Ingekochte eigen aandelen (-)	-29.828					-29.828
Minderheidsbelang	1.223.064	0	-706	-4.752	-6.158	1.211.448
II. Langlopende verplichtingen	2.477.286	0	473	0	-3.077	2.474.682
Voorzieningen	86.381	0	473	0	0	86.854
Pensioenverplichtingen	58.134					58.134
Uitgestelde belastingverplichtingen	212.268	0	0	0	-3.077	209.191
Financiële schulden	1.388.177					1.388.177
Leningen van banken	877.470					877.470
Obligatieleningen	435.327					435.327
Achtergestelde leningen	5.354					5.354
Financiële lease-overeenkomsten	66.147					66.147
Overige financiële schulden	3.880					3.880
Langlopende afdekkingsinstrumenten	50.397					50.397
Overige schulden	26.761					26.761
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties	655.168					655.168
Banken - LT deposito's van kredietinstellingen	0					0
Banken - LT deposito's van klanten	607.368					607.368
Banken - in schuldbev belichaamde LT schuld	0					0
Banken - LT achtergestelde verplichtingen	47.800					47.800
III. Kortlopende verplichtingen	6.796.455	0	0	0	18.627	6.815.082
Voorzieningen	59.166					59.166
Pensioenverplichtingen	289					289
Financiële schulden	499.467					499.467
Leningen van banken	163.833					163.833
Obligatieleningen	99.959					99.959
Financiële lease-overeenkomsten	15.230					15.230
Overige financiële schulden	220.445					220.445
Kortlopende afdekkingsinstrumenten	8.405					8.405
Bedragen verschuldigd aan klanten voor onderhanden projecten	235.704					235.704
Overige schulden op ten hoogste één jaar	1.641.461	0	0	0	18.627	1.660.088
Handelsschulden	1.352.745				18.627	1.371.371
Ontvangen vooruitbetalingen	2.505					2.505
Schulden mbt bezoldigingen & sociale lasten	186.022					186.022
Overige schulden	100.189					100.189
Te betalen belastingen	64.691					64.691
Banken - schulden aan kredietinstellingen, cliënten & obligaties	4.191.182					4.191.182
Banken -KT deposito's van kredietinstellingen	27.458					27.458
Banken - KT deposito's van klanten	3.898.145					3.898.145
Banken - in schuldbev belichaamde KT schuld	253.114					253.114
Banken - KT achtergestelde verplichtingen	12.465					12.465
Overlopende rekeningen	96.089					96.089
IV. Verplichtingen bestemd voor verkoop	0					0
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen	13.469.013	0	-2.851	-12.000	0	13.454.162

7.2. Bedrijfscombinaties - Finale verwerking A2Sea & G-TEC (2017)

(€ 1.000)	31-12-2017	31-12-2018	Vershil
	A2Sea & G-TEC	A2Sea & G-TEC	
	Voorlopige verwerking	Finale verwerking	
Materiële vaste activa	186.675	190.964	4.289
Liquide middelen	38.945	38.945	0
Overige vaste en vlottende activa & passiva	-23.474	-21.560	1.914
Netto actief (100%)	202.146	208.349	6.203
Niet-overgenomen minderheidsbelangen	702	869	167
Netto actief - deel van de groep	202.848	209.218	6.370
Goodwill (na allocatie)	7.410	704	-6.706
Aanschaffingswaarde	210.258	209.922	-336

Op 31 augustus 2017 verwierf GeoSea, een dochteronderneming van DEME, 100% van de aandelen van de integraal geconsolideerde vennootschap A2Sea. In het vierde kwartaal van 2017 verwierf GeoSea tevens 72,5% van de aandelen van de integraal geconsolideerde Belgische vennootschap G-TEC.

Per 31 december 2017 werd de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van beide verworven vennootschappen voorlopig bepaald. In het eerste semester 2018 werd de boekhoudkundige verwerking van de bedrijfscombinaties A2Sea en G-TEC gefinaliseerd en werden de aanpassingen weergegeven in de geconsolideerde financiële staten.

Aangezien de totale netto-impact van het verschil tussen de voorlopige en finale verwerking van de bedrijfscombinatie niet significant is, werden de vergelijkende financiële

staten van 2017 niet herwerkt en is het effect opgenomen in de resultatenrekening van 2018.

Als gevolg van de finale verwerking van de bedrijfscombinatie bedroeg het resterende bedrag aan goodwill (704 duizend euro).

De volgende waarderingsmethodes werden toegepast :

- Installaties, machines en uitrusting (voornamelijk de vloot): de reële waarde werd bepaald op basis van een waarderingsrapport van een onafhankelijk expert.
- Orderboek : de 'multi-period excess earnings'-methode werd gehanteerd.
- Andere activa en passiva: de reële waarde werd bepaald op basis van de marktwaarde waartegen de activa en passiva kunnen worden overgedragen aan een derde, niet-verbonden partij.

7.3. Bedrijfscombinaties - 2018

(€ 1.000)	MEDCO
Materiële vaste activa	79.636
Liquide middelen	72.454
Financiële schulden op lange en korte termijn	-35.330
Overige vlottende activa & passiva	-95.851
Overige vaste activa & passiva	-26.191
Netto actief (deel groep)	-5.282
Goodwill	5.282
Aankooprijks van het bijkomende belang (50,9%) en geherwaardeerd bestaande belang (44,1%)	0

Op 3 september 2018 verwierf DEME bijkomende economische rechten van Middle East Dredging Company QSC "MEDCO", waardoor het belang steeg van 44,1% naar 95%. Als gevolg hiervan is de consolidatiemethode van MEDCO gewijzigd: zij blijft geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode tot het derde kwartaal van het boekjaar, waarna zij volledig geconsolideerd wordt.

Deze overname beantwoordt aan de definitie van een bedrijfscombinatie in overeenstemming met IFRS 3 - Bedrijfscombinaties, die de toepassing van de "overnamemethode" (purchase price allocation) vereist:

- 1) Volgens deze methode moet het historisch belang van 44,1% worden geherwaardeerd aan reële waarde door de resultatenrekening. Na de negatieve nettovermogenswaarde (niet geherwaardeerd) op het moment van de transactie, genereert de herwaardering van de historische deelneming een winst van 10.605 duizend euro.
- 2) Vervolgens moeten de activa van MEDCO in de geconsolideerde rekeningen van DEME op de overnamedatum worden geherwaardeerd aan reële waarde. Tot slot vloeit de totale goodwill op deze transactie voort uit het verschil tussen de overgedragen vergoeding en de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van MEDCO.

De werkzaamheden om de identificeerbare activa en passiva te waarderen tegen reële waarde werden voltooid binnen een tijdsbestek dat verenigbaar is met die van de jaarlijkse afsluiting. Deze waardering, uitgevoerd volgens de boekhoudkundige methodes van de groep AvH, is definitief op 31 december 2018.

De volgende waarderingsmethoden zijn gebruikt om de reële waarde van de belangrijkste identificeerbare activa en passiva te bepalen :

- materiële vaste activa (voornamelijk twee cutters Al Mahaar en Al Jarraf): de reële waarde werd bepaald op basis van een waardering uitgevoerd door een onafhankelijke deskundige;
- overige activa en passiva: de reële waarde is gebaseerd op de marktwaarde waartegen deze activa of passiva kunnen worden verkocht aan een niet-verbonden derde partij.

Deze transactie heeft niet geleid tot een afwikkeling in cash. Op het einde van de transactie verwierf DEME de geldmiddelen van MEDCO, wat een positieve netto kasstroom van 72.454 duizend euro opleverde.

De herwaardering van het historisch belang genereert een meerwaarde van 10.605 duizend euro. De totale niet-toegewezen goodwill gegenereerd door de transactie bedraagt 5.282 duizend euro en werd afgeschreven op 31 december 2018.

7.4. Seizoensgebonden of cyclische activiteiten

Ackermans & van Haaren is actief in diverse sectoren, elk in meer of mindere mate onderhevig aan cyclische conjunctuurgevoeligheid: bagger- en infrastructuurwerken, olie- & energiemarkten (DEME, Rent-A-Port, Green Offshore), bouwsector (CFE), rentecurve en evolutie op de financiële markten (Delen Private Bank, JM Finn en Bank

J.Van Breda & C°, vastgoedmarkt en rentecurve (Extensa & Leasinvest Real Estate), evolutie van grondstofprijzen (SIPEF, Sagar Cements). Ook de sectoren waarin de Growth Capital participaties actief zijn, worden geconfronteerd met seizoensgebonden of cyclische activiteiten.

7.5. Winst per aandeel

	2018	2017
I. Voortgezette en beëindigde activiteiten		
Netto geconsolideerd resultaat, aandeel van de groep (€ 1.000)	289.639	302.530
Gewogen gemiddeld aantal aandelen ⁽¹⁾	33.144.068	33.138.637
Winst per aandeel (€)	8,74	9,13

Netto geconsolideerd resultaat, aandeel van de groep (€ 1.000)	289.639	302.530
Gewogen gemiddeld aantal aandelen ⁽¹⁾	33.144.068	33.138.637
Impact aandelenopties	96.122	125.089
Aangepast gewogen gemiddeld aantal aandelen	33.240.190	33.263.725
Verwaterde winst per aandeel (€)	8,71	9,09

	2018	2017
II. Voortgezette activiteiten		
Netto geconsolideerd resultaat van voortgezette activiteiten, aandeel van de groep (€ 1.000)	289.639	302.530
Gewogen gemiddeld aantal aandelen ⁽¹⁾	33.144.068	33.138.637
Winst per aandeel (€)	8,74	9,13

Netto geconsolideerd resultaat van voortgezette activiteiten, aandeel van de groep (€ 1.000)	289.639	302.530
Gewogen gemiddeld aantal aandelen ⁽¹⁾	33.144.068	33.138.637
Impact aandelenopties	96.122	125.089
Aangepast gewogen gemiddeld aantal aandelen	33.240.190	33.263.725
Verwaterde winst per aandeel (€)	8,71	9,09

⁽¹⁾ Op basis van uitgegeven aandelen, gecorrigeerd voor eigen aandelen in portefeuille

7.6. Evolutie eigen aandelen

	2018	2017
Eigen aandelen in het kader van het aandelenoptieplan		
Beginsaldo	357.000	352.000
Inkoop eigen aandelen		71.000
Verkoop eigen aandelen	-23.000	-66.000
Eindsaldo	334.000	357.000

AvH heeft in 2018 geen eigen aandelen ingekocht ter indekking van aandelenoptieverplichtingen ten gunste van het personeel. Over diezelfde periode werden door begunstigen van het aandelenoptieplan opties uitgeoefend op 23.000 aandelen AvH. Op 31 december 2018 zijn in totaal opties toegekend op 334.000 aandelen AvH. Ter indekking van die verplichting bezit AvH op diezelfde datum precies 334.000 eigen aandelen.

	2018	2017
Eigen aandelen in het kader van de liquiditeitsovereenkomst		
Beginsaldo	5.257	2.278
Inkoop eigen aandelen	304.867	120.338
Verkoop eigen aandelen	-300.709	-117.359
Eindsaldo	9.415	5.257

Daarnaast werden in het kader van het contract dat AvH met Kepler Cheuvreux afsloot ter ondersteuning van de liquiditeit van het aandeel AvH in 2018 ook 304.867 aandelen AvH gekocht en 300.709 verkocht. Deze transacties worden volledig autonoom door Kepler Cheuvreux aangestuurd, maar aangezien ze voor rekening van AvH plaatsvinden, heeft de netto-aankoop van 4.158 aandelen AvH in dit kader een impact op het eigen vermogen van AvH. Deze netto-aankoop van 4.158 aandelen in 2018 brengt het totaal aantal aandelen dat door AvH wordt aangehouden in het kader van dit liquiditeitscontract op 9.415.

7.7. Bijzondere waardeverminderingen

Bank J.Van Breda & C° boekt waardeverminderingen op uitstaande vorderingen op basis van strikte procedures. De totale kost voor kredietverliezen (incl. 'expected credit loss') is, in vergelijking tot vorig jaar, toegenomen tot 3,0 miljoen euro, doch blijft zeer laag (2017 : 1,7 miljoen euro).

Als gevolg van de tegenvallende ontwikkelingen bij Distriplus heeft AvH in de loop van 2018 haar blootstelling op Distriplus verminderd met 13,3 miljoen euro. Deze bijzondere waardevermindering kwam bovenop het aandeel van AvH (50%) in het verlies van Distriplus, dat verwerkt werd via vermogensmutatie en dat op zich reeds een aanzienlijke bijzondere waardevermindering bevat (deel AvH 8,1 miljoen euro) op immateriële vaste activa. In oktober heeft AvH haar 50%-participatie in Distriplus verkocht aan de Groupe Jacques Bogart.

CFE heeft in toepassing van de nieuwe boekhoudnorm IFRS 9 – Expected Credit Loss in de openingsbalans per 1-1-2018 een bijzondere waardevermindering verwerkt van 12 miljoen euro mbt Tsjaad en heeft ten laste van de resultatenrekening van 2018 10 miljoen euro bijkomende voorziening voor 'expected credit loss' genomen.

DEME heeft bij de eerste integrale verwerking van MEDCO in de geconsolideerde rekeningen een bijzondere waardevermindering geboekt van 5,3 miljoen euro op goodwill. De definitieve verwerking van de eerste opname in consolidatie van de in 2017 gekochte deelnemingen in A2Sea en G-TEC heeft in 2018 nog aanleiding gegeven tot het verwerken van een bijzondere waardevermindering van 0,7 miljoen euro.

7.8. Voorwaardelijke verplichtingen of voorwaardelijke activa

AvH heeft het einde 2013 aangelegde bedrag aan voorwaardelijke verplichtingen met betrekking tot haar deelneming in CFE in 2018 verder verminderd met 15,4 miljoen (deel AvH 9,3 miljoen euro) tot 28,9 miljoen euro (deel AvH 17,5 miljoen euro). Deze terugname is verantwoord door het verdwijnen van de onderliggende risico's waarvoor de voorziening einde 2013 was aangelegd, of door het aanleggen van voorzieningen ervoor binnen de rekeningen van CFE zelf.

8. Voornaamste risico's en onzekerheden

Voor een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden, wordt verwezen naar het jaarverslag mbt het boekjaar afgesloten op 31/12/2017. De samenstelling van de portefeuille van AvH is sinds die datum slechts in beperkte mate gewijzigd, zodat de risico's en de spreiding ervan niet ingrijpend gewijzigd zijn in vergelijking tot de toestand op het einde van vorig jaar.

Verskillende deelnemingen van AvH (o.a. DEME, CFE, Rent-A-Port, SIPEF, Telemond, Manuchar, Turbo's Hoet Groep, Agidens,...) zijn ook internationaal actief en zijn daarom blootgesteld aan politieke- en kredietrisico's die daarmee samenhangen. In deze context wordt ook verwezen naar rubriek 7.7 Bijzondere waardeverminderingen m.b.t. de blootstelling van CFE aan het risico van niet-betaling in Tsjaad.

AvH en haar dochterondernemingen dienen in het kader van verkopen van deelnemingen en/of activiteiten geregeld bepaalde waarborgen en verklaringen te verstrekken. Deze kunnen desgevallend aanleiding geven tot, al dan niet terecht, verzoeken vanwege kopers om op basis daarvan schadevergoeding te bekomen. In 2018 heeft AvH geen dergelijke verzoeken ontvangen.

AvH heeft in 2018 geen nieuwe geconsolideerde deelnemingen verworven. De dochterbedrijven van AvH investeerden in de verdere uitbouw van hun activiteiten. AvH is van mening dat die investeringen het risicoprofiel niet fundamenteel wijzigen, aangezien het gaat om opvolginvesteringen door bedrijven waarin de Groep reeds langere tijd aandeelhouder is.

Verskillende deelnemingen van AvH (o.a. DEME, CFE, Agidens...) zijn actief in het uitvoeren van projecten. Dit houdt steeds een bepaald operationeel risico in, maar vereist tevens dat bepaalde inschattingen moeten worden gemaakt inzake de winstgevendheid op het einde van een project. Dat is inherent aan dergelijke activiteit, net zoals het risico dat met klanten discussie kan ontstaan over afwijkende kosten, gewijzigde uitvoering en over de inning van overeenkomstige vorderingen. Zo is DEME in 2018 in een dispuut verwickeld in Nederland met Rijnwaterstaat over de uitvoering van het project Julianakanaal. Op basis van de momenteel beschikbare informatie is het voor DEME niet betrouwbaar in te schatten welke financiële gevolgen dit zal hebben.

In de huidige marktomstandigheden legt AvH zich meer dan ooit toe op haar rol als proactieve aandeelhouder in de bedrijven waarin zij participeert. Door deelname aan risicocomités, auditcomités, technische comités en dergelijke bij DEME, CFE, Rent-A-Port en Agidens volgt AvH specifiek de risico's in haar contractingpoot op in een zo vroeg mogelijk stadium.

Voor wat betreft de risico's op mogelijke waardecorrecties op activa, wordt verwezen naar de tekst onder 7.7. Bijzondere waardeverminderingen.

AvH ziet er in haar rol als pro-actieve aandeelhouder eveneens op toe dat de bedrijven waarin wordt geparticipeerd zich zo organiseren dat geldende wet- en regelgeving wordt gerespecteerd, met inbegrip van allerhande internationale en zgn "compliance"-regels.

DEME verleent haar volledige medewerking aan een gerechtelijk onderzoek naar de omstandigheden bij de toekenning van een inmiddels uitgevoerd contract. In de huidige omstandigheden kan niet betrouwbaar worden ingeschat welke financiële impact dit zal hebben op DEME.

9. Belangrijke feiten na balansdatum

Eind februari 2019 heeft AvH een participatie van 60% genomen in Bioelectric, naast de oprichter en CEO Philippe Jans. Bioelectric, opgericht in 2011, is marktleider in het segment van de productie en verkoop van compacte biogasinstallaties (< 100 kW) bestemd voor vee- en varkenshouderijen en waterzuiveringsstations. Dankzij de techniek van anaërobie vergisting wordt het methaangas uit mest omgezet in bruikbare energie (elektriciteit en warmte) en wordt de uitstoot van schadelijke broeikasgassen vermeden. Bioelectric's activiteit draagt zo bij tot een klimaat-efficiënte landbouwproductie en sluit perfect aan bij AvH's missie 'Partners for Sustainable Growth'.

10. Bijkomende toelichting – IFRS 9

IFRS 9 – Bank J.Van Breda & C°

1.1 Classificatie en waardering

IFRS 9 voorziet 3 categorieën voor de classificatie van financiële activa, die verwijzen naar de manier waarop de activa gewaardeerd worden: amortised cost, FVOCI (fair value through other comprehensive income) en FVPL (fair value through profit & loss). De IAS 39-categorieën held to maturity, loans & receivables en available for sale houden op te bestaan.

Inzake de classificatie en waardering van financiële verplichtingen loopt IFRS 9 in grote mate gelijk met IAS 39.

De nieuwe classificatie onder IFRS 9 is het resultaat van een aantal beoordelingen die Bank J.Van Breda & C° heeft uitgevoerd voor de verschillende groepen financiële instrumenten.

De beoordeling van het business model (BM) gebeurt voor elke groep van rentedragende financiële activa die op dezelfde manier beheerd worden voor wat betreft het genereren van kasstromen:

- held-to-collect (HTC): door de contractuele kasstromen te ontvangen over de looptijd van de activa;
- held-to-collect & sell (HTC&S): door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als door de financiële activa zelf regelmatig te verkopen;
- andere: bijvoorbeeld trading.

De beoordeling van de eigenschappen van de contractuele kasstromen of SPPI-test gebeurt per productgroep (rentedragende financiële activa met gelijkaardige kasstroomeigenschappen) of waar nodig op individuele basis. Er wordt beoordeeld of het instrument op gespecificeerde data kasstromen genereert die enkel betalingen zijn van kapitaal en interest op het uitstaand kapitaal (SPPI: solely payments of principal and interest).

Deze test kan bijvoorbeeld falen wanneer de gehanteerde referentierente sterk afwijkt van de renteherzieningsperiode (zoals bij een maandelijkse herprijzing aan een 1-jaars rentevoet), wanneer een buitensporige wederbeleggingsvergoeding voorzien is of wanneer het bedrag of tijdstip van de kasstromen eenzijdig kan gewijzigd worden door een tegenpartij.

De huidige aandelen en fondsen in de beleggingsportefeuille worden niet aangehouden voor handelsdoeleinden. Bank J.Van Breda & C° kiest er bij de eerste toepassing van IFRS 9 voor om deze instrumenten op te nemen in de categorie FVOCI. Bij verkopen worden eventuele gerealiseerde meer-/minwaarden echter niet overgeboekt naar de winst- en verliesrekening (no recycling).

Derivaten worden steeds opgenomen in de categorie FVPL. Een klein deel daarvan betreft termijnwisselverrichtingen aangegaan met klanten en de eventuele indekkingen daarvan bij kredietinstellingen. Het grootste deel betreft renteswaps die aangehouden worden ter indekking van het renterisico van de kredietportefeuille: zij blijven administratief verwerkt als reëlewaardeindekkingen onder IAS 39 tot een nieuwe macro hedging standaard wordt ingevoerd.

Onderstaande tabel toont aan dat de nieuwe classificatie van financiële activa en verplichtingen geen impact heeft op de openingsbalans per 1/1/2018 van Bank J.Van Breda & C°, op basis van de uitgevoerde beoordelingen (dit is weliswaar zonder de impact van ECL's, zie verder).

1.2 Verwachte kredietverliezen (expected loss model)

Met de invoering van IFRS 9 wordt overgestapt van een 'incurred loss' model naar een 'expected loss' model. Onder IFRS 9 dient een voorziening te worden aangelegd voor verwachte verliezen bij aanvang van het contract. In het algemeen zullen alle financiële activa een voorziening voor kredietverliezen dragen (mits enkele uitzonderingen).

Modellerings

De verschillende portefeuilles financiële activa worden onderverdeeld in 3 niveaus (stages):

- Stage 1-contracten, waarvoor een '1-year expected credit loss' wordt berekend: bij aanvang van het contract wordt een voorziening voor verwachte kredietverliezen aangelegd op basis van de waarschijnlijkheid dat zich binnen de 12 maanden gebeurtenissen zullen voordoen die aanleiding geven tot het staken van betaling.
- Stage 2-contracten, waarvoor een 'lifetime expected credit loss' wordt berekend: zodra een significante stijging in kredietrisico wordt vastgesteld sinds de aanvang van het contract wordt een voorziening voor kredietverliezen aangelegd over de verwachte levensduur van het contract.
- Stage 3-contracten, dit zijn niet-performante contracten waarvoor waardeverminderingen individueel berekend blijven.

Een waarderingsmodel berekent de kredietverliezen voor stage 1 en 2 in regel met de literatuur over IFRS9 ECL-modellerings. Voor de niet-performante kredieten in stage 3 (incurred credit loss) wijzigt er niets.

De '1-year expected credit loss' en 'lifetime expected credit loss' worden voor ieder individueel contract berekend op basis van het aflossingsplan en volgende modelparameters:

- PD staat voor 'Probability of Default' of de kans op default in een bepaalde periode. De PD- modellerings is opgezet door middel van migratiematrix op basis van bestaande interne kredietratings.
- Loss given default (LGD) stelt verwacht verlies voor in geval van default. Het LGD-bedrag wordt bekomen uit de 'exposure at default' en de in pand genomen waarborgen.
- 'Survival Probability' is de kans dat een contract nog in aanmerking komt voor kredietverliezen. De 'Survival Probability' wordt berekend aan de hand van:
 - de kans dat een contract niet van de balans is verdwenen na een eerdere default, en
 - de kans dat een contract nog niet verdwenen is van de balans ten gevolge van volledig vervroegde terugbetaling.
- De 'Effective Interest Rate' (EIR) is de effectieve interestvoet waarmee de verliezen worden verdisconteerd. Voor vastrentende contracten is dit de contractuele effectieve rentevoet; voor contracten met variabele rentevoet wordt de meest recente 'fixing' gebruikt.

De staging bij een significante stijging (of daling) in kredietrisico gebeurt op niveau van individuele contracten ('bottom-up' staging) op basis van een aantal criteria zoals betaalachterstand, hernegotiaties en rating categorie. Voor de individuele staging wordt de interne kredietrating gebruikt. Aangezien dit een criterium is dat gebaseerd is op het verleden, wordt hiernaast nog een aparte 'collective staging' logica gehanteerd om de macro-economische verwachtingen mee in rekening te nemen.

IFRS 9 voorziet de mogelijkheid een portefeuille met een laag risicoprofiel (bv. obligaties in een liquiditeitsportefeuille) een vrijstelling (low credit risk exemption) toe te kennen. Voor zo een portefeuille is een vereenvoudigde manier om een verhoogd risico te bepalen toegelaten. Dit is echter een uitzonderlijke situatie waarbij op basis van het lage kredietrisico op rapporteringsdatum kan worden geconcludeerd dat een significante stijging in kredietrisico zich niet heeft voorgedaan.

De modellerings van de obligatieportefeuille gebeurt volgens dezelfde principes als deze gehanteerd voor de kredietportefeuille (zoals hierboven beschreven). De PD-modellerings is gebaseerd op migratiematrix aangeleverd door ratingbureau DBRS. Voorts wordt voor obligaties de 'low credit risk exemption' toegepast: zo lang deze obligaties hun investment grade rating categorie behouden, blijven ze in stage 1. Indien een obligatie toch naar een 'non-investment grade' rating categorie zou migreren, zal Bank J.Van Breda & C° één van volgende zaken doen:

- ofwel wordt de obligatie verkocht
- ofwel wordt de obligatie in stage 2 geplaatst met bijhorende 'lifetime ECL' boeking.

Kwantitatieve impact op de balans en het eigen vermogen van Bank J.Van Breda & C°

Onderstaande tabellen tonen de totale exposure (binnen- en buitenbalans) en verwachte kredietverliezen voor de 'performing loans' in de krediet-, Van Breda Car Finance- en obligatieportefeuille (exclusief interbancaire exposures, die volgens de modellering geen aanleiding geven tot verwachte kredietverliezen).

(€ 1.000)	Totale exposure (binnen- en buitenbalans)	Geschat kredietverlies
Kredietportefeuille	4.542.325	3.124
Van Breda Car Finance portefeuille	390.457	1.194
Obligatieportefeuille	417.620	32
Totaal	5.350.403	4.350

Onderstaande tabel deelt de drie bovenstaande portefeuilles in op basis van het aantal dagen achterstal.

(€ 1.000)	Totale exposure (binnen- en buitenbalans)	Geschat kredietverlies
Zonder achterstal	5.165.683	3.743
1-30 dagen achterstal	167.936	345
31-60 dagen achterstal	15.381	242
61-90 dagen achterstal	1.370	20
Meer dan 90 dagen achterstal	34	1
Totaal	5.350.403	4.350

Op basis van bovenstaande berekeningen bedraagt de netto-impact op het eigen vermogen van de openingsbalans Bank J.Van Breda & C° per 1/1/2018 K€ -3.263 als gevolg van verwachte kredietverliezen op financiële activa (stage 1 & stage 2).

Activa		Eigen vermogen	
Verwachte kredietverliezen	- 4.350	Reserves	-3.263
Uitgestelde belastingvordering	+1.087		

Eigen vermogen gerapporteerd per 31/12/2017 (incl. derden)	538.838
Impact IFRS 9 ECL	-3.263
Aangepast eigen vermogen in openingsbalans per 1/1/2018	535.575

IFRS 9 – Delen Private Bank

1.1 Classificatie en waardering

Delen Private Bank heeft bovenstaande criteria getoetst en besluit dat er inzake classificatie en waardering van financiële verplichtingen en financiële activa geen impact is op de openingsbalans per 1/1/2018. De organisatie, processen en governance worden aangepast opdat de formele beoordelingen en de review in een going concern kunnen worden uitgevoerd.

De reële waardeschommelingen in de portefeuille "effecten beschikbaar voor verkoop" worden vanaf 1 januari 2018 opgenomen in de resultatenrekening. Bijgevolg vond er (binnen het eigen vermogen) een herclassering van de latente meerwaarden naar de geconsolideerde reserves plaats in de openingsbalans van K€ 304. Daarna zal voor elke nieuwe acquisitie de classificatie (waardeschommelingen via resultatenrekening of via het niet-gerealiseerde resultaat) beslist worden per instrument.

1.2 Verwachte kredietverliezen (expected loss model)

Met de invoering van IFRS 9 wordt overgestapt van een "incurred loss" model naar een "expected loss" model voor wat betreft de bijzondere waardeverminderingen. Onder IFRS 9 dient een voorziening aangelegd voor verwachte verliezen bij aanvang van het contract. De verwachte kredietverliezen (ECL) worden bepaald op individuele basis. Gezien de kwaliteit van de kredietportefeuille bij Delen Private Bank is de impact op het openings eigen vermogen zeer beperkt (K€ -61).

Lexicon

- **Cost-income ratio:** De relatieve kostenefficiëntie (kosten ten opzichte van opbrengsten) van de bankactiviteiten.
- **Core Tier1-kapitaalratio:** Een kapitaalratio van de buffers aangehouden door de banken om eventuele verliezen te kunnen opvangen, gezien vanuit het perspectief van de toezichhouder. Het vermogen van de bank bestaat uit aandelenkapitaal en niet eerder uitgekeerde winsten. Het vermogen is nodig om verliezen op leningen te kunnen opvangen.
- **EBIT:** Bedrijfsresultaat vóór intresten en belastingen.
- **EBITDA:** EBIT vermeerderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa.
- **EBITDAR:** EBITDA vermeerderd met de huurkost.
- **Huurrendement op basis van reële waarde:** Voor de berekening van het huurrendement worden enkel de gebouwen in exploitatie in aanmerking genomen, exclusief de projecten en de activa bestemd voor verkoop.
- **Netto financiële positie:** Geldmiddelen, kasequivalenten en geldbeleggingen min korte en lange termijn financiële schulden.
- **REBITDA (Recurring Earnings Before Interest Taxes Depreciation and Amortisation):** EBITDA uitgezuiverd voor eventuele niet-recurrente elementen.
- **Rendement op eigen vermogen (ROE):** De relatieve rentabiliteit van de groep, meer bepaald de verhouding van het nettoresultaat op de ingezette eigen middelen.